

Afgørelser – Reg. nr.: 04125.00

Fredningen vedrører: Ulbjerg Klint

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 08-10-1969

Fredningsnævnet 24-08-1966

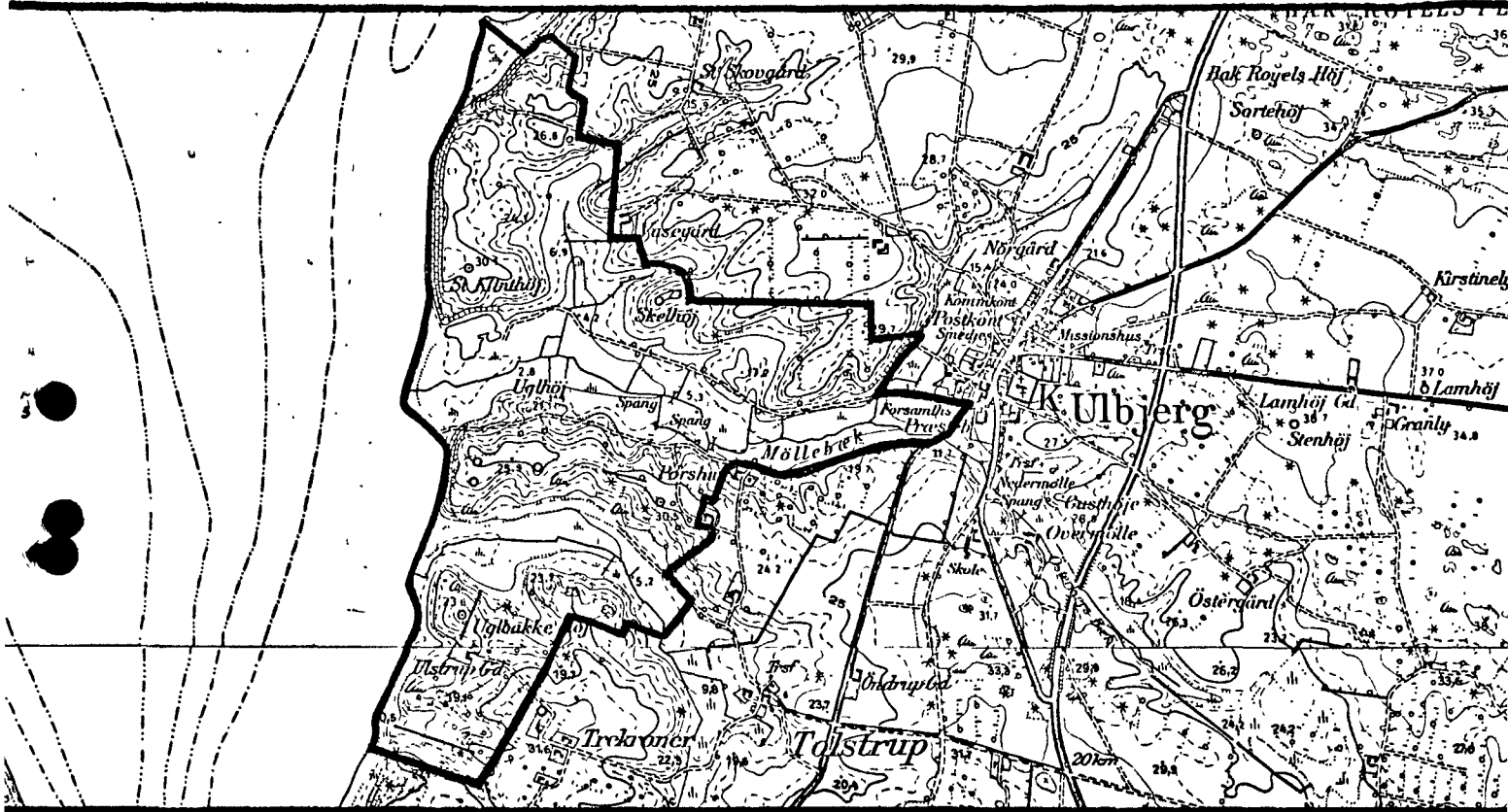
Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET >

Lokalitet : Ulbjerg Klint.

Kommune : Møldrup.

1:25.000 - 1215 IV NØ - 1216 III SØ

J.nr. : 69-11/64.

Fr.nr. : P 5 - 800 Fr. 5.

Areal : ca. 210 ha.

Fredet: FNK 24.8.1966,
OFNK 8.10.1969.

Formål : Sikring af områdets landskabelige - rekreative værdier.

Indhold : Der henvises til:
OFNK af 8.10.1969 side 5, 8 og side 28-30.

Ejer : Privat og offentlig (kommune og præsteembede)

Påtaleret : Fredningsnævnet og Danmarks Naturfredningsforening.

U D S K R I F T

a f

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

=====

År 1969, den 8. oktober, afsagde Overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 1879/66 om fredning af et kystområde ved Limfjorden fra Sundstrup by til et punkt nord for Ulbjerg Klint.

I den af fredningsnævnet for Viborg amtsrådsreds den 24. august 1966 afsagte kendelse hedder det:

"Ved skrivelse af 15. september 1964, bilag 1, har Danmarks Naturfredningsforening rejst fredningssag for visse arealer i Ulbjerg sogn.

Fredningsnævnet for Viborg amtsrådsreds, der har behandlet sagen, har bestået af dommer H. Grundtvig som formand, amtsvejinspektør V. Rasmussen som amtsvalgt medlem til 31. marts 1966 og derefter amtsrådsmedlem Erik Jensen og sognefoged Jørgen Jørgensen, Nr. Rind, som sognevalgt medlem.

Det hedder i fornævnte skrivelse af 15. september 1964:

"Danmarks Naturfredningsforening skal herved anmode om, at der rejses fredningssag for kystområdet ved Limfjorden, der strækker sig fra Sundstrup by, Ulbjerg-Lynnerup kommune, til et punkt nord for Ulbjerg klint.

Der vedlægges et målebordsblad, på hvilket de pågældende arealer er indtegnede.

Som det fremgår, omfatter forslaget dels en jordstrimmel langs kysten, hvilken jordstrimmel i forbindelse med den for græsvækst blottede strandbred til foden af bakkedragene har en bredde varierende fra ca. 50 til ca. 100 meter, dels bakkedragene (skrænterne mod kysten) indtil en linie ca. 20 m øst for disses overkant. Endvidere går forslaget ud på, at et dalstrøg syd for Ulbjerg klint, et bakkedrag syd derfor, hvoraf en del er erhvervet af Ulbjerg - Lynnerup kommune til rekreativt formål, og et dalstrøg syd for dette og endelig et område umiddelbart nord for Sundstrup by, der omfatter dels et fredskovspligtigt areal dels gravhøjen Blushøj, fredes.

Danmarks Naturfredningsforening går ud fra, at der fra kommunens side drages omsorg for fornøden vejadgang til det til rekreativt formål erhvervede areal.

De pågældende områder består af flade strandenge ud mod fjorden, udyrkede bakker, der hæver sig til betydelige højder, enge og landbrugsjord med kun ganske enkelte bebyggelser. Hele området, på hvilket der findes 8 velbevarede gravhøje, er i sjælden grad uberørt. Der er fri udsigt over Louens Bredning til det nordlige Fjends herred, Salling og halvøen Louens. Louens Bredning er kun i ringe grad forurennet ved kloakudløb eller lignende.

Som bekendt udføres der for tiden en dæmning med en gennemsejlingsbro over Virksund. Denne vil bringe store dele af det nordvestlige Midtjylland i forbindelse med Vesthimmerland, og de heromhandlede områder, der hidtil - formentlig bl.a. fordi amtslandevejen Viborg-Løgstør i det væsentlige føres i betydelig afstand øst om området - har været ret ubemærkede af almenheden, vil tildrage sig stedse stigende opmærksomhed.

Under hensyn bl.a. til, at området bliver let tilgængeligt for en større del af befolkningen, finder Danmarks Naturfredningsfore-

ning endvidere, at der bør tilstedes almenheden adgang til det umiddelbart til fjorden stødende område.

De øvrige områder er medtaget, dalslugterne fordi de i forbindelse med højdedragene udgør en markant enhed og understreger landskabets storladne karakter, området nord for Sundstrup, fordi dette med stranden, fredskoven og gravhøjen udgør et naturligt hele. Disse sidste områder er i væsentlig grad genstand for almindelig landbrugsmæssig udnyttelse, og Danmarks Naturfredningsforening finder ikke, at der er tilstrækkelig grund til at give almenheden adgang til disse arealer eller nogen del deraf.

Der nedlægges følgende fredningspåstand:

Forsåvidt angår de til strandbredden stødende arealer bør fredningen gå ud på, at arealerne stedse skal bevares i deres nuværende tilstand, at der ikke må anbringes master, boder eller andre indretninger, der kan virke skæmmende, at ingen del af arealerne må beplantes, at der ikke må foretages afgravning eller opfyldning, og at der ikke må henkastes affald på arealerne. Endvidere bør der tilstedes almenheden adgang til gående færdsel og ophold på strandene, til badning m.v.

For de øvrige arealers vedkommende bør fredningsbestemmelserne gå ud på, at de ikke må beplantes udover fornyelse eller gen-tilplantning af de allerede tilplantede områder, at der udover bebyggelse til landbrugsformål ikke må opføres bygninger, at der ikke må anbringes master eller andre indretninger, der kan virke skæmmende, og at der ikke må foretages udgravninger eller henkastes affald på arealerne.

Påtaleret tillægges fredningsnævnet for Viborg amtsråds-kreds og Danmarks Naturfredningsforening."

Fredningsplanudvalget har den 21. oktober 1964 afgivet sålydende udtalelse, bilag 1:

"Man kan herfra anbefale, at arealet fredes.

Det bemærkes, at nærværende begæring om fredning er i overensstemmelse med det udarbejdede fredningsplanforslag for Uldbjerg-Lynderup kommune. Det er fredningsplanudvalget bekendt, at der er aktuelle ønsker om sommerhusudstyknig under opsejling i området."

I henhold til naturfredningslovens § 10 skete der herefter den 26. oktober 1964 bekendtgørelse i Statstidende og Viborg Stifts-Folkeblad om fredningen, jfr. bilag 6, ligesom de interesserede lodsejere samtidig blev indvarslet i anbefalet brev, jfr. bilag 9.

Nævnet har holdt sit første møde den 23. november 1964 med besigtigelse af dele af arealet.

Derefter er der ved hjælp af landinspektør udarbejdet fornøden lodsejerfortegnelse og kortmateriale, hvorefter nævnet den 8. april 1965 har holdt møde med lodsejerne og foretaget yderligere besigtigelse. På mødet fremkom fra lodsejerne stærk protest imod forslaget.

Efter at have overvejet sagen besluttede nævnet i et møde den 23. juni 1965 at foretage en nærmere begrænsning af den foreslåede fredning, og efter at lodsejerne var gjort bekendt hermed, har nævnet den 29. september og 11. oktober 1965 holdt nye lodsejermøder, hvor erstatningskrav er blevet fremsat og bemærkninger gjort til det ændrede forslag.

Nævnet har herefter fundet, at de i naturfredningslovens § 1 nævnte vilkår for fredning foreligger med de begrænsninger, der nedenfor er særlig anført.

Af hensyn til de stærke lodsejerprotester imod adgang for

offentligheden, der menes at ville hindre kreaturdrift, har nævnet vedtaget ikke at tilstede offentligheden adgang i almindelighed, men kun i nedennævnte 2 tilfælde.

I.

Arealer med offentlig adgang.

- a) Det af Ulbjerg kommune købte areal af matr.nr. 5 a Tolstrup, der nu er betegnet som matr.nr. 5 g Tolstrup og er 6 ha 3850 m².
- b) et areal af Otto Marinus Skovbølls ejendom matr.nr. 8 h og 11 Tolstrup, som imod syd begrænses af nævnte matr.nr. 5 g, imod nord af bækken og iøvrigt strækker sig 50 meter øst for den for græsvækst blottede strandbred. Arealet anslås til at være ca. 1 ha.

Der tillægges tillige offentligheden ret til ophold og badning på stranden ud for de under a) og b) nævnte områder.

II.

På fornævnte under I nævnte arealer og på de øvrige af fredningen omfattede arealer må der ikke anbringes master, boder eller andre skæmmende indretninger. Bebyggelse er ikke tilladt, bortset fra bygninger til landbrugsformål. Der må ikke foretages udgravninger eller henkastes affald. Beplantning må ikke ske udover fornyelse eller gentilplantning af allerede beplantede arealer.

Det tilføjes, at fredningsbestemmelserne ikke omfatter gårdsplads og have til de på arealerne værende ejendomme. Eventuel mergelgravning tillades.

Påtaleret tillægges fredningsnævnet i Viborg amt og Danmarks Naturfredningsforening hver for sig.

Grænserne for de fredede arealer kan af nævnet afmærkes.

Fredningen omfatter herefter følgende lodsejere i Ulbjerg sogn:

lb.nr.	matr.nr.	ejernavn jfr. tingbogen pr. 15/7 1966.	areal i ha	bemærkninger
<u>Arealer med offentlig adgang.</u>				
<u>Tolstrup by.</u>				
1.	5 g	Ulbjerg-Lynderup kommune (tidl. Søren Peter Sørensen) ca.	6,39	fradraget er: strandareal og 3 oldtidshøje.
2.	8 h 11	Otto Marinus Skovbøll "	1,00	
<u>Arealer uden offentlig adgang.</u>				
	8 h 11	samme	5,15	
<u>Ulbjerg by.</u>				
	12 a	samme	8,02	
	1 d	samme	4,14	
<u>Sundstrup by.</u>				
7.	4 e	Henning Riis Christensen	2,96	fradraget strandareal.
<u>Tolstrup by.</u>				
8.	8 d	Tage Lauridsen	2,36	fradraget strandareal.
9.	8 a	A. Christensen Tolstrup	20,26	fradraget strand og fredet høj.
10.	8 g	Harald Pedersen	3,30	skov og udyr- ket areal.
11.	8 f	Knud Nielsen	1,22	do.
12.	8 k	R. H. Knudsen	0,25	fradraget strand og old- tidshøj.
13.	8 i	Grete Pedersen	0,09	do.
14.	5 a 5 b 6 d	Søren Peter Sørensen	12,55	fradraget strand og 2 oldtidshøje.
15.	7 c	Niels Ørum Christiansen	6,78	fradraget oldtidshøj.
16.	1 b 6 c 10 b	Th. Laurbjerg Skov	0,31 0,70 0,16	kun englodder.

lb.nr.	matr.nr.	ejernavn jfr. tingbogen pr. 15/7 1966.	areal i ha	bemærkninger
<u>Ulbjerg by.</u>				
	4 b	Th. Laubjerg Skov	0,42	
<u>Tolstrup by.</u>				
17.	4 b		0,98	
	4 g		0,50	
	5 c	Chr. Ole Christensen	0,16	englodder
	8 b		0,11	
	1 c		0,15	
	2 b		0,72	
18.	3 b	Jens Christensen Stisen	0,49	englodder.
	3 a		1,09	
19.	10 a		9,59	
	6 b	Hans Christoffer Christensen	0,58)	englodder
	6 e		0,24)	
<u>Ulbjerg by.</u>				
	9 q		1,14	
	9 p		1,20	englodder
	9 d		0,53	
<u>Tolstrup by.</u>				
20.	5 d	Kresten M. Sørensen	1,97	englod
21.	9 a	Karl Pedersen	2,03	englod
22.	6 a	Johs. Poulsen	0,83	englod
23.	2 k	Anders Haarbo	1,08	englod
24.	10 c	Holger Busch	0,96	fradraget gravhøj.
25.	1 a	Præsteembedet	1,75	fradraget strand og fredet høj.
<u>Ulbjerg by.</u>				
	9 g	Præsteembedet	1,10	
	1 a	samme (vest.lod)	15,40	
26.	11 b	Niels Vamdrup Nielsen	3,74	englod
27.	9 h	Sigurd Kjeldal og Søren Rold	1,30	
	4 a	samme (englod syd for vejen)	2,10	englod
28.	18 a	Peter Ingemann Jensen	0,42	englod
	19 a	samme	0,37	englod

lb.nr.	matr.nr.	ejernavn jfr. tingbogen pr. 15/7 1966	areal i ha	bemærkninger
<hr/>				
<u>Ulbjerg by.</u>				
29.	13 a	Svend Christensen	0,60	englod
30.	15 c	H. Frederiksen	0,66	englod
31.	13 d	Villiam Andersen	0,42	
	10 f	samme	0,50	englodder.
	10 e	samme	0,14	
32.	10 g	Jens Jacobsen Christoffersen	1,10	englod
	1 c	samme		marklodder
	17 a		13,34	fradraget høj.

Areaalerne er nærmere afmærket på et fremlagt kort, bilag 37.

Vedrørende løbenummer 12 matr.nr. 8 k Tolstrup, bemærkes, at nævnet finder det af ejeren lovligt anbragte sommerhus særlig skæmmende, og nævnet har herefter med hjemmel i lovekendtgørelse nr. 194 af 16. juni 1961 § 13, stk. 2, sidste punkt, vedtaget at kræve dette hus fjernet, dog således, at det kan forblive stående i ejerens og hustrus livstid.

Hvis huset inden fristens udløb går til grunde ved ildebrand eller lignende eller nedrives, må det ikke genopføres.

Det bemærkes, at nævnet ved en flertalsbeslutning den 13. juli 1965 har bestemt, at areaalerne nord for Skovbølls ejendom matr. nr. 12 a Ulbjerg by og sogn bør udgå af fredningen, idet flertallet har lagt vægt på udsigtsgrænsen fra kommunens offentlige areal, medens mindretallet finder, at fredningen også bør omfatte arealer nord for 12 a, nemlig løbe-nr. 33-34-35-36, som vist på det fremlagte kort bilag 37.

Det bemærkes, at sognerådet har erklæret sig enig i flertallets standpunkt, men at Danmarks Naturfredningsforening fortsat ønsker fredningen udvidet til at omfatte de nordlige arealer.

Derimod har foreningen til nævnets protokol den 11. oktober 1965 erklæret, at de af nævnet iøvrigt gjorde begrænsninger imod øst af det oprindelige forslag ikke giver anledning til bemærkninger.

Dog lægger foreningen vægt på, at der sikres offentligheden adgang til en spadseresti fra Sundstrup nord på til klinten.

Efter at lodsejernes erstatningskrav har været fremsat, har nævnet særlig under hensyn til størrelsen af eventuelle erstatninger besluttet at lade løbe-nr. 3-4-5-6 tilhørende henholdsvis Agnete Sloth, Søren Knudsgaard, Viggo Mogensen og nu afdøde Carl Kjeldgård, udgå af fredningen. Af samme grund udgår den østlige lod af 1 a præstegårdsjorden og en havremark på ca. 2 ha syd for Vasegård på 1 d.

Det fredede areal andrager herefter ca. 135 ha.

Den nærmere afgrænsning af fredningsgrænserne bliver herefter således:

7. matr.nr. 4 e, Sundstrup by: Riis Christensen.

Grænsen går i retning vest - øst langs skræntkanten ca. 150 m fra strandbyggelinien, dernæst imod nord tværs over slugten indtil ejendommens nordskel.

Arealer af Tolstrup by.

8. matr.nr. 8 d: Tage Lauridzen.

Grænsen går i nord-sydlig retning i fortsættelse af grænsen over ovennævnte matr.nr. 4 e til skellet mod matr.nr. 8 a.

9. matr.nr. 8 a: A. Christensen Tolstrup.

Syd- og østskellet af ejendommen følges til fredskovarealet.

10. matr.nr. 8 g: Harald Pedersen,

og 11. " " 8 f: Knud Nielsen.

Herfra følger fredningsgrænsen på 8 g langs nordgrænsen af den dyrkede ager, hvor denne i nord fortsætter i stedseværende græs med egekrat. Grænsen følger herefter ca. 45 meter skellet mellem de nævnte matrikelnumre og går derefter mod øst langs et pilehegn ved skræntens overkant, så at ageren syd for hegnet ikke medtages i fredningen. Denne omfatter således på matr.nr. 8 f kun skrånings- og engarealet.

15. matr.nr. 7 c: Niels Ørum Christiansen.

Grænsen går fra bækken mod nord over engen, langs den vestlige del af skellet mellem 7 c og 7 a og videre i en lige linie mod det sydvestlige hjørne af matr.nr. 1 b (Laurbjerg Skov) lidt øst om gravhøjen på 7 c.

16. Grænsen følger vejen langs nordskellet af matr.nr. 1 b indtil den offentlige vej; herfra følges mod nord østskellet af

Arealer af Ulbjerg by.

32. matr.nr. 10 g: Jens Jacobsen Christoffersen,

og derpå mod vest samme parcels og de tilstødende parcellers nordskel indtil det sydøstlige hjørne af

25. matr.nr. 1 a: Præsteembedet.

Herfra følges sydskellet og derefter vestskellet indtil nordskellet for

32. matr.nr. 1 c: Jens Jacobsen Christoffersen.

Dette skal følges indtil

2. matr.nr. 1 d: Otto M. Skovbøll

og videre ca. 100 meter mod vest, derfra lige imod nord til skellet imellem 1 d og 12 a, således at havremarken udgår af fredningen. Grænsen går herefter imod vest.

Fra det nordøstlige hjørne af matr.nr. 1 a føres grænsen vest

om Vasegaard til det sydøstlige hjørne af matr.nr. 3 k.
Herfra følges nordskellet af matr.nr. 12 a imod vest til
kysten.

Følgende lodsejere har fremsat erstatningskrav til proto-
kollen som nedenfor refereret:

1. Ulbjerg - Lynderup kommune, der har købt det fornævnte areal
nu betegnet som 5 g, Tolstrup by. Arealet er købt med hen-
blik på offentlig adgang. Købesummen er 34.710 kr., hvorhos
der har været positive udgifter ved købet på 2.084 kr. og
kan forventes forøgede kommunale vejudgifter.
2. Otto Marinus Skovbøll.
 - a) for areal med offentlig adgang 15.000 kr. pr. ha.
 - b) servitutbelagt areal uden offentlig adgang 10.000 kr. pr.
ha for 4 ha på matr.nr. 8 h og 11.
 - c) resten af matr.nr. 8 h og 11 samt 12 a og 1 d, 4.000 kr.
pr. ha.
 - d) erstatning på 5.000 kr., fordi han ikke er i stand til
at tørre tang, når offentligheden får adgang til strand-
arealet.

Det er 7-8 år siden, der har været produceret tang. Tørrin-
gen foregår særlig forsommer og efterår.

- 3.)
 - 4.)
 - 5.)
 - 6.)
- Udgår, da disse arealer ikke fredes.

7. Henning Riis Christensen.
Erstatning på 15.000 kr. pr. ha.

8. Tage Lauridzen mener hele arealet er egnet til udstykning til sommerhuse og påstår sig tilkendt i erstatning 15.000 kr. pr. ha exclusive arealet søværts strandbyggelinien, idet dette betinger en højere salgspris for det bagved liggende.

9. A. Christensen Tolstrup.

Han har solgt 3 parceller a 2500 m² til malermester Ingemann Wittrup i Kjellerup til 6.000 kr. pr. stk. Parcellerne er ikke betalt og bliver ikke krævet betalt, hvis de ikke kan bebygges. Der er 12 td. land, som ligger på en skråning ned til fjorden, som han kan sælge som sommerhusparceller a 2500 m² til en lignende pris som de 6.000 kr., i hvilken køberen selv skulle afholde udstyknings- og andre omkostninger til vej, vandværk og lignende.

I erstatning forlanger han salgsprisen med fradrag af landbrugsværdien anslået til 1.000 kr. pr. parcel, nemlig 20.000 kr. pr. ha. Han forbeholder ret til mergelgravning og tangret. For resten af ejendommen forlanger han 4.000 kr. pr. ha for servitutpålægget.

10. Harald Pedersen.

Erstatning 10.000 kr. for hele arealet, som han ville kunne afhænde til sommerhuse.

11. Knud Nielsen.

Erstatning på 4.000 kr. pr. ha.

Arealet er en bakkeskråning med græs, der går ud i et med engen.

Det bemærkes, at nævnet, efter at kravene vedrørende nr.

10 og 11 var nedlagt, har ændret noget på fredningsgrænsen.

12. R. H. Knudsen.

Ejeren vil ifølge fremlagt skrivelse af 7. oktober 1965 frafalde erstatning, hvis der gives tilladelse til, at der udover hans eget lovlige sommerhus, kan bygges et sommerhus til hans søn.

Hans areal er 2969 m².

Ejeren har senere krævet erstatning på 21.000 kr., hvis huset fjernes og iøvrigt 10 kr. pr. m².

13. Intet krav.

14. Søren Peter Sørensen.

Til lærer Siegumfeldt og pastor Bak-Pedersen har han solgt parceller á 6.000 kr. pr. td. land netto, og til kommunen har han solgt ca. 6 ha for 3.000 kr. pr. td. land, men dette sidste areal kunne på grund af byggelinie ved strand og gravhøje ikke så let udstykkes til sommerhuse.

Efter dette salg har han ca. 160 meter strand tilbage.

Der ville efter hans opfattelse kunne udstykkes 6 grunde (inclusive Bak-Pedersens, men exclusive Siegumfeldts) á een td. land á 6.000 kr. Tilbage bliver ca. 9,25 ha for hvilke han forlanger en gennemsnitserstatning på 3.000 kr. pr. ha uanset om det ligger ved bækken eller på bakken.

For englodden på ca. 1 td. land ved byen forlanger han 2.000 kr. pr. ha.

15. Niels Ørum Christiansen.

Arealet sydøst for gravhøjen kunne deles i 3 sommerhusparceller á een td. land.

For dette areal forlanger han i erstatning 18.000 kr.

For de ca. 5 td. land eng (syd for vejen) forlanger han

2.000 kr: pr. ha.

Det resterende areal nord og øst for gravhøjen ca. $2\frac{1}{2}$ ha forlanger han erstattet med 4.000 kr. pr. ha.

- 16.) Th. Laurbjerg Skov.
17.) Chr. Ole Christensen.

Ejerne forlanger en erstatning på 2.000 kr. pr. ha fredet areal.

18. Jens Christensen Stisen.

Ejeren forlanger en erstatning på 7.000 kr., idet han tidligere har været budt dette beløb for den ene lod.

19. Hans Christoffer Christensen.

For den vestlige lod af lo a, ca. $4\frac{1}{2}$ ha, som er egnet til sommerhusudstyknig forlanger han 10.000 kr. pr. ha.

For den østlige lod, ca. 5,1 ha, forlanger han 3.000 kr. pr. ha, og for engarealerne, ca. 3,4 ha, 2.000 kr. pr. ha.

20. Kresten M. Sørensen.

Ejeren, der mener at kunne frasælge en sommerhusgrund, påstår erstatning på 3.000 kr. pr. ha fredet areal.

21. Karl Pedersen.

Ejeren, der mener at kunne udstykke 2 grunde i parcellens sydøstlige hjørne, påstår erstatning på 4.000 kr. pr. ha fredet areal.

22. Johs. Poulsen.

Ejeren, der mener at kunne frasælge en grund, påstår samlet erstatning på 4.000 kr.

23. Anders Haarbo.

Ejeren, der mener at kunne frasælge en grund, påstår samlet erstatning på 7.000 kr.

24. Ejeren Holger Busch mener, at arealet kan udstykket til sommerhusgrunde og kræver erstatning på 60.000 kr.

25. Præsteembedet.

Man forbeholder ret til mergelgravning og tangtørring.

Man forlanger 3.000 kr. pr. ha i erstatning for fredningen under eet for alle arealer (ca. 31 ha).

26. Niels Vamdrup Nielsen.

Ejeren påstår en erstatning på 2.000 kr. pr. ha fredet areal.

27. Sigurd Kjeldal og Søren Rold.

Krav om erstatning på 2.000 kr. pr. ha fredet areal.

28. Peter Ingemann Jensen.

Ejeren, der mener at kunne frasælge 2 grunde, påstår samlet erstatning på 5.000 kr.

29. Svend Christensen.

Krav om erstatning på 2.000 kr. pr. ha fredet areal.

30. H. Frederiksen.

Ejeren påstår sig tillagt en erstatning på 2.000 kr. pr. ha fredet areal.

31. William Andersen.

Ejeren, der mener at kunne frasælge en grund, påstår samlet erstatning på 8.000 kr.

32. Jens Jacobsen Christoffersen.

Han forlanger tilkendt i erstatning 3.000 kr. pr. ha som gennemsnitsværdi.

Som foran anført havde lærer Kr. Siegmund Christensen og pastor Tage Bak-Pedersen erhvervet to parceller af matr.nr. 5 a Tolstrup, og da disse købere havde konkrete byggeplaner, tillod nævnet ved skrivelser af 5. februar 1965, at parcellerne bebygge-

des på visse nærmere vilkår.

Spørgsmålet blev indbragt for Overfredningsnævnet, der ved skrivelse af 28. maj 1965 meddelte, at man kunne tiltræde nævnets afgørelse for så vidt angår lærer Siegumfeldt Christensen, idet der dog blev tilføjet det vilkår, at parcellen ikke senere kunne udstykkes yderligere, medens man for så vidt angår pastor Bak-Pedersen ikke fandt tilstrækkelig grund til at indskrænke den verserende fredningssag ved at tillade opførelsen af et sommerhus på det pågældende areal under hensyn til, at det omhandlede dalstrøg var uberørt og centralt beliggende indenfor fredningsområdet og til, at der ikke var anført særlige grunde for at imødekomme det ansøgte. Den nærmere stillingtagen til spørgsmålet om bebyggelse af denne parcel burde herefter indgå som et led i den almindelige behandling af nærværende fredningssag.

Da nævnet under hensyn til Overfredningsnævnets stilling ikke finder at kunne opretholde sin tidligere tilladelse til bebyggelse af det sidstnævnte areal, vil dette være at behandle som de øvrige fredede arealer af matr.nr. 5 a Tolstrup, idet købet var betinget af byggetilladelse.

Pastor Bak-Pedersen har med henblik på denne situation nedlagt en subsidiær påstand om erstatning på 868,60 kr. for positive udgifter til landinspektør og lignende og på 6.000 kr. for den merpris, han må give for en tilsvarende grund andetsteds.

Lærer Siegumfeldt Christensen har krævet godtgjort 300 kr. for positive udgifter vedrørende en tidligere med Ulbjerg - Lynderup kommune indgået handel, som senere er blevet ophævet som følge af nærværende fredningssag, hvorhos han har krævet erstatning for værdiforringelse som følge af, at hans ovennævnte ejendom

(nu matr.nr. 8 h Tolstrup) ikke må udstykkes.

Af Ingemann Wittrup, der som under nr. 9 anført har erhvervet 3 parceller, hvilken handel han har måttet opgive, er krævet følgende erstatning:

1. udgifter til landinspektør	1.009,60 kr.
2. vurdering	90,- "
3. tegning og plan	565,- "
4. erstatning for mistet ret til at bygge 12.000,-	"

Det bemærkes, at nedennævnte lodsejere oprindeligt har fremsat følgende krav:

3. Fru Agnethe Sloth	32.500,- kr.
4. Søren Knudsgaard	101.400,- "
5. Viggo Mogensen	70.000,- "
6. Carl Kjeldgaard	345.500,- "

Som før nævnt har nævnet i sin endelige votering besluttet at lade disse ejendomme udgå af fredningen på grund af størrelsen af de eventuelle erstatninger, og fordi det skønnes sandsynligt, at Sundstrup med hensyn til bebyggelse vil udvikle sig over vedkommende arealer særlig langs den imod "Blushøj" gående private fællesvej.

I skrivelse af 3. november 1965 har nævnet forespurgt Amtsbygningsrådet om bebyggelse af dette vil blive tilladt for nedennævnte lodsejere nord for Møllebækken løbe nr. 32, 31, 16, 27, 30, 29, 28, 19, 26, og syd for samme løbe nr. 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 2.

Sagen har til sidst været behandlet i amtsrådet, der i skrivelse af 9. juni 1966 udtaler:

"Amtsbygningsrådet (og iøvrigt medlemmerne af amtsrådet) har den 25. april 1966 sammen med fredningsnævnets formand besigti-

get de omhandlede arealer, og sagen blev ved denne lejlighed udskudt til afgørelse i amtsrådets møde den 6. d.m.

Således foranlediget skal man meddele, at amtsrådets flertal i nævnte møde vedtog at udtale, at amtsrådet som bygningsmyndighed kunne gå ind for, at store dele af området egner sig til sommerhusbebyggelse.

3 medlemmer (soc.dem.) og amtsrådets formand var ikke enige i denne afgørelse."

Nævnet har fortolket denne udtalelse derhen, at amtsrådet ikke anser engarealerne ved Møllebækken og disses nærmeste omgivelser for egnede til sommerhuse, hvilket stemmer med nævnets eget skøn.

Ved votering om erstatningskrav har nævnet delt sig i et flertal og et mindretal, der har afgivet særskilt dissens.

Flertallet har lagt afgørende vægt på, at fredningen medfører et føleligt indgreb i den private ejendomsret, og at det sikres, at lodsejerne får fuld erstatning.

Flertallet har anset en erstatning på 1 kr. pr. m² for passende i almindelighed, men har taget hensyn til terrænformer og afstand fra kysten, samt hvad der er krævet.

Alle nævnsmedlemmer er enige om at ansætte engjord og lign., der er uegnet til bebyggelse, til en erstatning på 500 kr. pr. ha.

Flertallet ønsker at forhøje samtlige erstatninger med 10 % på grund af den tid, som fredningssagen har taget, og hvori yderligere prisstigning er sket.

Til de enkelte krav bemærkes:

1. Ulbjerg - Lynderup kommune.

Hele nævnet finder skønsmæssigt at kunne tilkende

i erstatning 12.000,- kr.

andel i vejjudgifter 6.000,- "

ialt 18.000,- kr.

2. Otto Marinus Skovbøll.

Vedr. matr.nr. 8 h og 11 Tolstrup by, Ulbjerg sogn.

a) Flertallet tilkender i erstatning for offent-

lig adgang til et areal på ca. 1 ha 15.000,- "

b) for resten af 8 h og 11

4 grunde a 5.000 m² i erstatning 20.000,- "

og engjord ca. 3,15 ha 1.500,- "

c) vedr. matr.nr. 1 d og 12 a,

Ulbjerg by og sogn tilkendes for 12,16 ha 120.000,- "

ialt 156.500,- kr.

+ 10 % 15.650,- "

172.150,- kr.

Der findes ikke tilstrækkelig anledning til at give erstatning for eventuelle ulemper ved at tørre tang, idet det henstår som usikkert, om noget sådant vil ske i fremtiden. Eventuel mergelgravning tillades.

3. 4. 5. 6. udgår jfr. foran.

7. Henning Riis Christensen.

Flertallet tilkender for 2,96 ha 29.600,- kr.

+ 10 % 2.960,- "

ialt 32.560,- kr.

8. Tage Lauridsen.

Flertallet tilkender for 2,36 ha 23.600,- kr.

+ 10 % 2.360,- "

ialt 25.960,- kr.

9. A. Christensen Tolstrup.

Flertallet tilkender for 20,26 ha a 1,00 kr.

pr. m² afrundet 200.000,- kr.

med fradrag af værdi som landbrugsjord 24.000,- "

176.000,- kr.

+ 10 % 17.600,- "

ialt 193.600,- kr.

10. Harald Pedersen.

Flertallet tilkender for 2 grunde a 5.000 m²

a 0,80 kr. pr. m². Resten af arealet skønnes

uegnet til sommerhuse 8.000,- kr.

+ 10 % 800,- "

ialt 8.800,- kr.

11. Knud Nielsen.

Flertallet tilkender skønsmæssigt 1.000,- kr.

+ 10 % 100,- "

1.100,- kr.

12. R. H. Knudsen.

For fjernelse af huset til sin tid tilkender

nævnet i erstatning 5.000,- "

Der findes ikke anledning til yderligere er-

statning, da parcellens størrelse 2.969 m²

forhindrer yderligere udstykning.

13. Grethe Pedersen.

Der er ikke fremsat krav om erstatning.

14. Søren Peter Sørensen.		
Flertallet tilkender for 12,55 ha a 0,80 kr.	100.000,- kr.	
	<u>+ 10 %</u>	<u>10.000,- "</u>
	ialt	110.000,- kr.
15. Niels Ørum Christiansen.		
Flertallet tilkender for 6,78 ha (heraf eng 2,78 ha) ialt	30.000,- kr.	
	<u>+ 10 %</u>	<u>3.000,- "</u>
	ialt	33.000,- kr.
16. Th. Laurbjerg Skov.		
Der tilkendes for 1,59 ha englod	800,- kr.	
	<u>+ 10 %</u>	<u>80,- "</u>
	ialt	880,- kr.
17. Chr. Ole Christensen.		
Der tilkendes for 2,62 ha englod	1.300,- kr.	
	<u>+ 10 %</u>	<u>130,- "</u>
	ialt	1.430,- kr.
18. Jens Christensen Stisen		
Der tilkendes for 1,58 ha englod	800,- kr.	
	<u>+ 10 %</u>	<u>80,- "</u>
	ialt	880,- kr.
19. Hans Christoffer Christensen.		
Flertallet tilkender for 4,5 ha 1 kr. pr. m ²	45.000,- kr.	
ca. 2,50 ha a 0,30 kr. pr. m ²	7.500,- "	
3,6 ha eng a 500 kr. pr. ha	<u>1.800,- "</u>	
	afrundet til	54.000,- kr.
	<u>+ 10 %</u>	<u>5.400,- "</u>
	ialt	59.400,- kr.

20.	Kresten M. Sørensen.		
	Der tilkendes for 1,97 ha englod	1.000,- kr.	
		<u>+ 10 %</u>	<u>100,- "</u>
		ialt	1.100,- kr.
21.	Karl Pedersen.		
	Der tilkendes for 2,03 ha englod	1.000,- kr.	
		<u>+ 10 %</u>	<u>100,- "</u>
		ialt	1.100,- kr.
22.	Johs. Poulsen.		
	Der tilkendes for 0,83 ha englod	400,- kr.	
		<u>+ 10 %</u>	<u>40,- "</u>
		ialt	440,- kr.
23.	Anders Haarbo.		
	Der tilkendes for 1,08 ha englod	500,- kr.	
		<u>+ 10 %</u>	<u>50,- "</u>
		ialt	550,- kr.
24.	Holger Busch.		
	Flertallet tilkender for 0,96 ha	9.600,- kr.	
		<u>+ 10 %</u>	<u>960,- "</u>
		ialt	10.560,- kr.
25.	Præsteembedet.		
	Flertallet tilkender for den vestlige lod		
	af 10 a, hvoraf ca. 10 ha findes egnet til		
	sommerhuse	100.000,- kr.	
	For englodder på ca. 2,85 ha	<u>1.500,- "</u>	
		101.500,- kr.	
		<u>+ 10 %</u>	<u>10.150,- "</u>
		ialt	111.650,- kr.

Eventuel mergelgravning tillades.

26. Niels Vamdrup Nielsen.

Der tilkendes for 3,74 ha eng a 500 kr. pr. ha 1.900,- kr.
+ 10 % 190,- "
ialt 2.090,- kr.

27. Sigurd Kjeldal og Søren Rold.

Der tilkendes for 3,40 ha englod a 500 kr. pr. ha 1.750,- kr.
+ 10 % 175,- "
ialt 1.925,- kr.

28. Peter Ingemann Jensen.

Der tilkendes for 0,79 ha englod 400,- kr.
+ 10 % 40,- "
ialt 440,- kr.

29. Svend Christensen.

Der tilkendes for 0,60 ha englod a 500 kr. pr. ha 300,- kr.
+ 10 % 30,- "
ialt 330,- kr.

30. H. Frederiksen.

Der tilkendes for 0,66 ha englod a 500 kr. pr. ha 300,- kr.
+ 10 % 30,- "
ialt 330,- kr.

31. Villiam Andersen.

Der tilkendes for 1,16 ha englod 500,- kr.
+ 10 % 50,- "
ialt 550,- kr.

32. Jens Jacobsen Christoffersen.

Flertallet tilkender for 13,34 ha a 0,30 pr. m² 40.000,- kr.
1,10 ha englod a 500 kr. pr. ha 500,- "
Trp. 40.500,- kr.

Trp.	40.500,- kr.
+ 10 %	<u>4.050,- "</u>
ialt	44.550,- kr.

For så vidt angår Siegumfeldt Christensen findes der at kunne tilkendes denne for positive udgifter 300,- kr.

Derimod har nævnet ikke fundet tilstrækkelig anledning til at give erstatning for 1 byggegrund, idet ejeren, der som foran anført har opnået Overfredningsnævnets tilladelse til at bygge trods den verserende erstatningssag, derved har opnået at få sit hus placeret som det eneste i et større fredet område, hvorved hans hus må antages at være steget i værdi.

For så vidt angår Bak-Pedersen findes der at kunne tilkendes denne for positive udgifter 868,60 kr. hvorimod der efter praksis ikke kan gives erstatning, fordi en grund andetsteds mulig bliver dyrere i køb.

For så vidt angår Ingemann Wittrup findes der at kunne tilkendes denne for positive udgifter:

1) landinspektør	1.009,60 kr.
2) vurdering	90,- "
3) tegning og plan	<u>565,- "</u>
ialt	1.664,- kr.

Der kan ikke efter praksis gives erstatning, fordi en grund andetsteds mulig bliver dyrere.

Af de tilkendte erstatningsbeløb vil der være at tilkende renter 6 % p.a. fra nærværende kendelses afsigelse at regne.

Der er ikke af panthavere eller andre ifølge tingbogen berettigede fremsat krav om erstatning.

I skrivelse af 23. februar 1966 har fredningsplanudvalget

henstillet, at der i kendelsen optages en bestemmelse om, at de områder, der ikke som foreslået fredes, dog kan optages på fredningsplanen for kommunen, således at udvalget om fornødent kan gribe ind i fremtiden.

Under hensyn til lodsejerne, der må have krav på en endelig afgørelse også i relation til planudvalget, kan nævnet ikke imødekomme den fremsatte begæring".

Konklusionen er sålydende:

"De foran beskrevne arealer på ca. 135 ha i Ulbjerg sogn fredes som foran nærmere bestemt.

Der udbetales følgende erstatninger:

1. Ulbjerg - Lynderup kommune	18.000,- kr.
2. Otto Marinus Skovbøll	172.150,- "
7. Henning Riis Christensen	32.560,- "
8. Tage Lauridzen	25.960,- "
9. A. Christensen Tolstrup	193.600,- "
10. Harald Pedersen	8.800,- "
11. Knud Nielsen	1.100,- "
12. R. H. Knudsen	5.000,- "
14. Søren Peder Sørensen	110.000,- "
15. Niels Ørum Christiansen	33.000,- "
16. Th. Laurbjerg Skov	880,- "
17. Chr. Ole Christensen	1.430,- "
18. Jens Christensen Stisen	880,- "
19. Hans Christoffer Christensen	59.400,- "
20. Kresten M. Sørensen	1.100,- "
21. Karl Pedersen	<u>1.100,- "</u>
transport	664.960,- kr.

	transport	664.960,- kr.
22. Johs. Poulsen		440,- "
23. Anders Haarbo		550,- "
24. Holger Busch		10.560,- "
25. Præsteembedet		111.650,- "
26. Niels Vamdrup Nielsen		2.090,- "
27. Sigurd Kjeldal og Søren Rold		1.925,- "
28. Peter Ingemann Jensen		440,- "
29. Svend Christensen		330,- "
30. H. Frederiksen		330,- "
31. William Andersen		550,- "
32. Jens Jacobsen Christoffersen		44.550,- "
Siegumfeldt Christensen		300,- "
Bak-Pedersen		868,60"
Ingemann Wittrup		<u>1.664,- "</u>
	ialt	841.207,60 kr.

Beløbene forrentes med 6 % p.a. fra nærværende kendelses
afsigelse, til betaling sker.

Erstatningerne udredes med 3/4 af statskassen og 1/4 af
Viborg amtsfond og de i amtsråds kredsen beliggende købstadkommuner
efter folketal i henhold til den senest offentliggjorte folketælling.

Anke til Overfredningsnævnet skal ske inden 4 uger fra
denne kendelses forkyndelse."

Grundtvig.

Erik Jensen.

Jørgen Jørgensen.

D I S S E N S.

"Ved erstatningernes beregning lægger jeg vægt på, at flere af lodsejerne for arealer, der af nævnet findes egnet til sommerhuse, kun har krævet 0,30 til 0,40 kr. pr. m².

Endvidere tillægger jeg det betydning, at vejadgangen de fleste steder er meget dårlig.

Efter det foreliggende vil jeg i almindelighed finde en erstatning på 0,30 kr. pr. m² for passende for arealer egnede til sommerhuse i det nu fredede areal.

Erstatning for offentlig adgang vedrørende lb.nr. 2 -

- Skovbøll - ansætter jeg for ca. 1 ha til 7.500,- kr.

Erstatning vedrørende lb.nr. 24 - H. Busch -,

hvis parcel ikke ses at have nogen videre land-

brugsværdi, ansætter jeg for 0,96 ha til 7.500,- kr.

Jeg er enig med flertallet for så vidt angår erstatning for engjord, og for så vidt angår

erstatning til nr. 1. kommunen

" " " 12. R. H. Knudsen

" " " Siegumfeldt Christensen

" " " Bak-Pedersen

" " " Ingemann Wittrup.

Det tilføjes, at en samlet erstatning efter den af mig anvendte beregning vil andrage ca. 320.000,- kr."

Sagen er forelagt Overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 19, stk. 3, og tillige indanket af ejerne af de under lb. nre. 7-8, 11-12, 16, 18, 20-23, 26, 28 og 31 omhandlede ejendomme. Endvidere er sagen blevet indanket af Danmarks Naturfredningsforening med påstand om udvidelse af fredningen, ligesom fredningsplanudvalget har henstillet fredningen udvidet.

Overfredningsnævnet har den 1. juli 1967 foretaget besigtigelse i sagen og har herved forhandlet med de ankende, der med undtagelse af pastor R. H. Knudsen har været repræsenteret ved konsulent, gårdejer Bønding, samt med repræsentanter for Ulbjerg-Lynderup kommune, Viborg amtsråd, Danmarks Naturfredningsforening, fredningsplanudvalget for Viborg og Ålborg amter og fredningsnævnet.

Overfredningsnævnet har besluttet at stadfæste fredningsnævnets kendelse med følgende ændringer:

I. Fredningens omfang:

Idet der i øvrigt henvises til det nærværende kendelse ledsagende kort bemærkes følgende:

- a) I fredningens nordvestlige ende udvides fredningen til at omfatte følgende arealer af Ulbjerg by: matr. nr. 3 k og 3 o samt del af parcellerne matr. nr. 3 a og 3 d.
- b) I det nordlige område udvides fredningen til at omfatte hele det areal af matr. nr. 1 b og 1 d, Ulbjerg by, omkring højdepunktet "Skelhøj", som ligger inden for 100 m-zonen i henhold til naturfredningslovens § 2.
- c) Øst for b) udvides fredningen med et bakkeparti af matr. nr. 1 a's østlige lod Ulbjerg by.
- d) Helt mod øst fredes matr. nr. 17 a, Ulbjerg by og sogn, vest for den offentlige bivej.

- e) Syd for Møllebækken er foretaget en mindre grænseregulering, hvorved bygningerne på matr. nr. 10 a og 7 c, Tolstrup by, udgår af fredningen, medens fredningen syd for bygningerne på sidstnævnte parcel udvides, således at grænsen her følger parcellens østskel.
- f) I den sydlige ende af fredningen udvides denne med yderligere arealer af matr. nr. 8 d, Tolstrup, og 4 e, Sundstrup, idet den af fredningsnævnet dragne grænse nord for disse parceller forlænges mod syd til et punkt 36 m fra 4 e Sundstrups sydskel, hvor grænsen drejer vest parallelt med parcellens sydskel.

II. Fredningens indhold:

- A. Overfredningsnævnet har besluttet at ændre formuleringen af de almindelige fredningsbestemmelser, fredningsnævnets kendelse side 5, således at fredningsservitutten får følgende ordlyd:
1. Arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand.
 2. Ændringer i terrænet eller i terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering er ikke tilladt, dog tillades mergelgravning. Arealerne må ikke anvendes til oplags- og losseplads.
 3. Uden for de nuværende haveanlæg må træplantning ikke foretages undtagen til bevarelse og foryngelse af eksisterende bevoksning. Selvsåning vil i fornødent omfang kunne fjernes ved fredningsnævnets foranstaltning.
 4. Opførelse af bygninger på det fredede område er ikke tilladt. Dog kan bygningsarbejder, der er nødvendige for bestående landbrug, foretages uden særlig tilladelse. Bygninger til nyoprettede landbrug må ikke opføres uden fredningsnævnets tilladelse, der kan nægtes, såfremt byggeriet ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske hensyn. Endvidere kræves ikke tilladelse til om- og tilbygning af eksisterende helårs- og sommerhuse, dog at sådanne arbejder, der i væsentlig grad vil ændre bygningens karakter, kun må foretages efter forud indhentet tilladelse fra fredningsnævnet.
 5. Det er ikke tilladt at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, beboelsesbåde, bodor og skure, master, tårne og benzinanlæg eller andre skæmmende indretninger, dog at master til lokal el-forsyning kan tillades af fredningsnævnet.

6. Etablering af teltlejre, camping- og parkeringspladser må ikke finde sted. Dog skal kendelsen ikke være til hinder for, at der efter særlig aftale med fredningsnævnet tilvejebringes parkeringsplads og toiletfaciliteter på det fredede område.
7. Offentligheden har adgang til følgende arealer:
 - a) Det af Ulbjerg kommune købte areal af matr. nr. 5 a, Tolstrup, der nu er betegnet som matr. nr. 5 g, Tolstrup, og er 6 ha 3.850 m².
 - b) Et areal af Otto Marinus Skovbølls ejendom matr. nr. 8 h og 11, Tolstrup, som imod syd begrænses af nævnte matr. nr. 5 g, imod nord af bækken og i øvrigt strækker sig 50 m øst for den for græsvækst blottede strandbred. Arealet anslås til at være ca. 1 ha.
8. Der tillægges tillige offentligheden ret til ophold og badning på stranden ud for de under 7 a) og b) nævnte områder.
9. Påtaleret tillægges fredningsnævnet i Viborg amt og Danmarks Naturfredningsforening hver for sig.
10. Grænserne for de fredede arealer kan af nævnet afmærkes.

B. Specielt vedrørende det lb. nr. 12, pastor R. H. Knudsen tilhørende sommerhus på matr. nr. 8 k, Tolstrup by, har Overfredningsnævnet på grund af bygningens dominerende placering besluttet, at denne vil være at fjerne snarest.

Der har ikke kunnet meddeles ejeren af matr. nr. 3 o, Ulbjerg by og sogn, isolatør Vagner Olesen, hvis areal nu er inddraget under fredningen som lb. nr. 35, tilladelse til opførelse af den af ham ønskede jagt- og weekendhytte.

III. Erstatningerne:

Under forhandlingen med de ankende lodsejere den 1. juli 1967 blev det fra Overfredningsnævnets side anført, at erstatningsniveauet efter Overfredningsnævnets opfattelse af gældende ret taget som helhed var for højt. Man fandt det derfor rimeligt, at erstatningen fastsættes ved taksation i henhold til naturfredningslovens § 20. De ankende lodsejere, der fandt Overfredningsnævnets sædvanlige erstatningsniveau for lavt, var enige i at ønske taksation.

Dog har erstatningen umiddelbart efter Overfredningsnævnets besigtigelse kunnet udbetales forskudsvis i følgende 4 tilfælde:

For forgæves afholdte udgifter i forbindelse med frednings-sagen til de ikke-ankende

lærer Siegumfeldt Christensen	300,00 kr.
pastor Bak-Pedersen	868,60 kr.
malermester Ingemann Wittrup	1.664,00 kr.
og efter mindelig overenskomst til den <u>ankende</u>	
pastor R. H. Knudsen, hvis sommerhus fjernes,	15.000,00 kr.

Ved taksationsforretninger den 14. august 1968 og 4. februar 1969 har taksationskommissionen fastsat de ved fredningen i øvrigt påløbne fredningserstatninger til de i konklusionen anførte beløb.

Taksationskommissionen har om grundlaget for erstatningens fastsættelse udtalt, at den må være enig med Viborg amtsråd i, at en stor del af det fredede areal er egnet til sommerhusbebyggelse. Kommissionen har på den anden side tilsluttet sig Overfredningsnævnet, når dette under hensyn til de allerede udlagte betydelige sommerhusområder har ment, at der ville hengå en årrække, inden alle arealerne kunne bortsælges. Afgørende for erstatningsberegningen er herefter ejendommenes værdinedgang ved samlet salg på fredningstidspunktet med hensyntagen dels til bygningsmyndighedernes stilling med hensyn til mulighederne for opførelse af bygninger på arealerne og dels til efterspørgselen, herunder størrelsen af udlagte sommerhusområder. Der er endvidere taget hensyn til karakteren af hver enkelt ejendom, terrænformer, beliggenhed i forhold til fjorden, vejforhold m.m..

IV. Ejerskifter:

1. Den husmand Tage Lauridsen tilhørende ejendom matr. nr. 8 d, Tol-

strup by, er overdraget til fru Kirsten Nielsen, Ulbjerg.

2. Den boelsmand Niels Ørum Christiansen tilhørende ejendom matr. nr. 7 c, Tolstrup by, er overdraget til hr. Jens Kr. Graversen, Boldrup pr. Nørager.

3. Ved gårdejer Chr. O. Christensens død har dennes søster, frk. Astrid K. Christensen, erhvervet den fredede ejendom matr. nr. 4 b m. fl., Tolstrup by.

Erstatningen tilkommer i samtlige tilfælde erhververen.

Et kort, nr. VI 128, visende det fredede areal, der udgør i alt ca. 210 ha, er vedhæftet nærværende kendelse.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Viborg amtsrådsreds den 24. august 1966 afsagte kendelse om fredning af et kystområde ved Limfjorden fra Sundstrup by til et punkt nord for Ulbjerg klint stadfæstes med de af det foran stående følgende ændringer.

I erstatning udbetales til:

1. Ulbjerg-Lynderup kommune	18.000,00 kr.
2. Gårdejer Otto Marius Skovbøll, Ulbjerg,	122.000,00 kr.
7. Hr. Henning Riis Christensen, Sundstrup pr. Ulbjerg,	12.000,00 kr.
8. Fru Kirsten Nielsen, Ulbjerg,	18.000,00 kr.
9. Gårdejer A. Christensen Tolstrup, Tolstrup pr. Ulbjerg,	145.000,00 kr.
10. Husmand Harald Pedersen, Tolstrup pr. Ulbjerg,	6.000,00 kr.
11. Husmand Knud Nielsen, Tolstrup pr. Ulbjerg,	1.100,00 kr.
12. Pastor R. H. Knudsen, Sejerslev præstegård, Mors,	15.000,00 kr.

Transport 337.100,00 kr.

	Transport	337.100,00 kr.
13.	Fru Grete Pedersen, Handest pr. Fårup,	7.000,00 kr.
14.	Gårdejer Søren Peter Sørensen, Tolstrup pr. Ulbjerg,	60.000,00 kr.
15.	Hr. Jens Kr. Graversen, Boldrup pr. Nørager,	27.000,00 kr.
16.	Købmand Th. Laurbjerg Skov, Ulbjerg,	2.000,00 kr.
17.	Gårdejer, frk. Astrid K. Christensen, Tolstrup pr. Ulbjerg,	2.600,00 kr.
18.	Hr. Jens Christensen Stisen, Tolstrup pr. Ulbjerg,	1.600,00 kr.
19.	Hr. Hans Christoffer Christensen, Tolstrup pr. Ulbjerg,	48.000,00 kr.
20.	Gårdejer Kristen M. Sørensen, Tolstrup pr. Ulbjerg,	2.000,00 kr.
21.	Gårdejer Karl Pedersen, Tolstrup pr. Ulbjerg,	2.000,00 kr.
22.	Hr. Johannes Poulsen, Tolstrup pr. Ulbjerg,	1.000,00 kr.
23.	Hr. Anders Andersen Haarbo, Tolstrup pr. Ulbjerg,	1.200,00 kr.
24.	Elektriker Holger Busch, Jungehøj 71, Krogstrup,	10.600,00 kr.
25.	Præsteembedet i Ulbjerg, Viborg stiftsøvrighed, Bispegården, Viborg,.	90.000,00 kr.
26.	Gårdejer Niels Vamdrup Nielsen, Ulbjerg,	3.000,00 kr.
27.	Slagtermester Søren Rold og gårdejer Sigurd Kjeldal, begge Fjeldsø pr. Ålestrup, til ligelig deling.	3.000,00 kr.
28.	Husmand Peter Ingemann Jensen, Ulbjerg,	800,00 kr.
29.	Hr. Svend Christensen, Ulbjerg,	700,00 kr.
30.	Hr. Halvor Hjertmann Frederiksen, Ulbjerg,	600,00 kr.
	<hr/>	
	Transport	600.200,00 kr.

	Transport	600.200,00 kr.
31.	Hr. Villiam Andersen, Ulbjerg,	1.000,00 kr.
32.	Hr. Jens Jacobsen Christoffersen, Ulbjerg,	48.000,00 kr.
33.	Hr. Anders Ambrosius, Ulbjerg,	21.000,00 kr.
34.	Gårdejer Anton Pugholm Jensen, Ulbjerg,	71.000,00 kr.
35.	Isolator Vagner Olesen, Johs. Ewaldsvej 9, Viborg,	20.000,00 kr.
36.	Lærer K. Siegunfeldt Christensen, Hvam,	300,00 kr.
37.	Pastor T. Bak Pedersen, Ulbjerg,	868,60 kr.
38.	Malermester Ingemann Wittrup, Kjellerup,	1.664,00 kr.
	<hr/>	
	I alt ...	<hr/> 764.032,60 kr. <hr/>

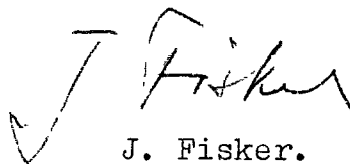
Forskudsvis udbetaling af samtlige erstatningsbe-
løb med renter 6 % p. a. fra den 24. august 1966 til erstatnin-
gernes udbetaling har fundet sted.

3/4 af erstatningerne er afholdt af statskassen
og 1/4 af Viborg amtsfond og de i amtsråds kredsen beliggende
købstadkommuner efter folketal i henhold til den senest offent-
liggjorte folketælling.

Herudover har Overfredningsnævnet vedtaget for
sagkyndig bistand at tilkende konsulent Bønding, Randersvej 40,
Overlund pr. Viborg, der har repræsenteret flertallet af lods-
ejerne, et beløb på 2.500 kr. og landsretssagfører Johs. F. Gra-
vesen, Sct. Mathiasgade 66, Viborg, et beløb på 400 kr.. Derimod
har Overfredningsnævnet ikke fundet tilstrækkeligt grundlag for
at yde landsretssagfører Bjarne Svensson, Vejle, noget honorar
for juridisk bistand til fru Kirsten Nielsen.

De nævnte beløb på 2.500 kr. og 400 kr. afholdes med fordeling som ovenfor anført.

Udskriftens rigtighed
bekræftes

J. Fisker.

jj/ib.

FREDNINGSNÆVNET>

K E N D E L S E

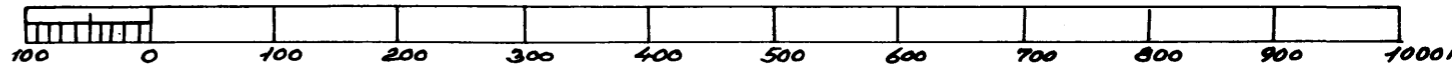
afsagt onsdag den 24. august 1966

i sagen om

fredning af kystområde ved Limfjorden
fra Sundstrup by til et punkt nord
for Ulbjerg Klint.

CITERET FULDT UFD I OFN K AF 8/10 1969

KORT >

Fredningsgrænse

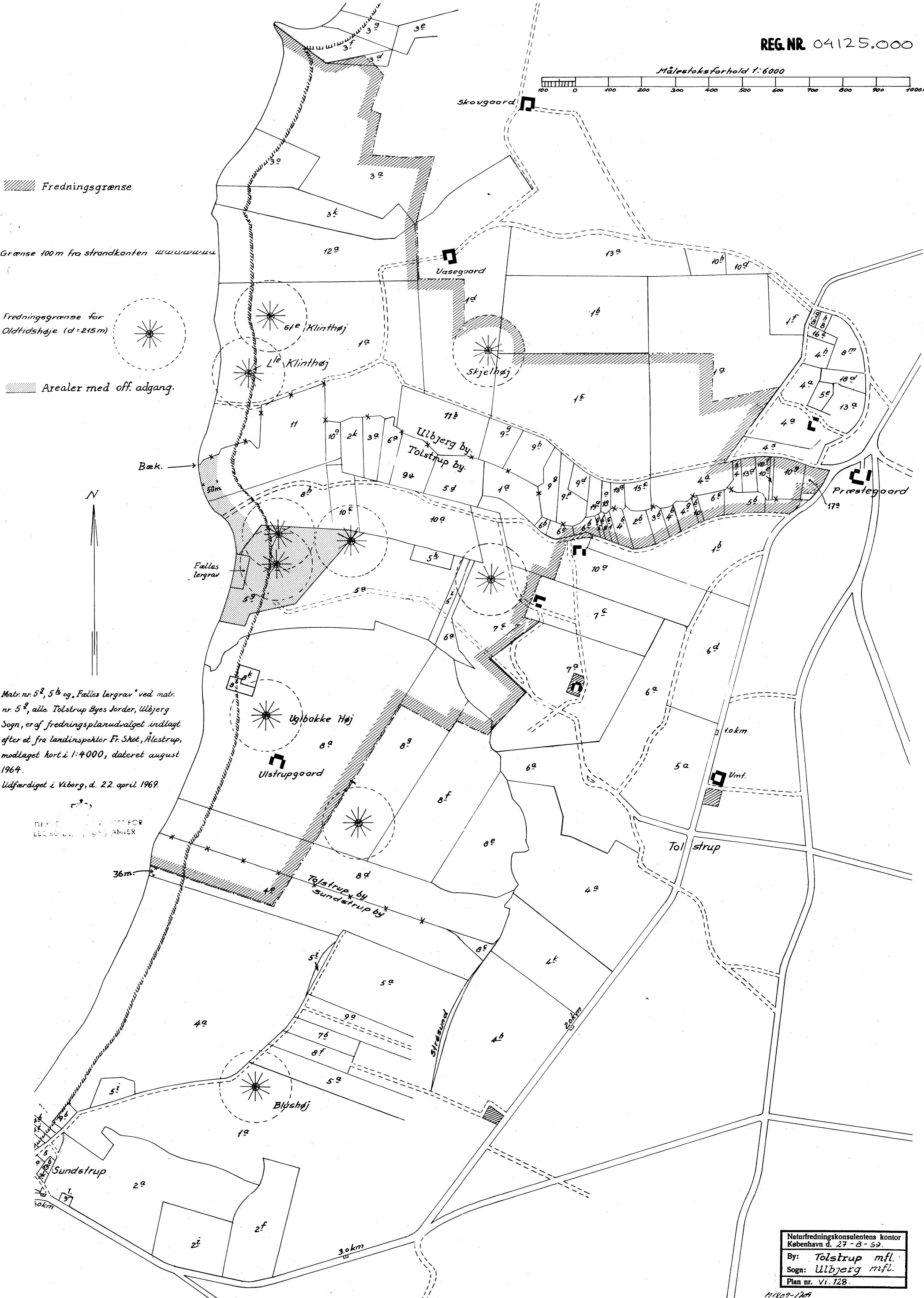
Grænse 100m fra strandkanten

Fredningsgrænse for Oldtidshøje (d=215m)

Arealer med off. adgang

Matr. nr. 5^a, 5^b og „Fælles lergrav“ ved matr. nr. 5^a, alle Tolstrup Byes Jorder, Ulbjerg Sogn, er af fredningsplanudvalget indlagt efter et fra landinspektør Fr. Skot, Ålestrup, modtaget kort i 1:4000, dateret august 1964. Udfærdiget i Viborg, d. 22. april 1969.

DEJENS FORSKNINGSCENTRUM FOR LEBESVING OG SUNDHED

Naturfredningskonsulentens kontor
København d. 27-8-59.
By: Tolstrup mfl.
Sogn: Ulbjerg mfl.
Plan nr. Vi. 128.

11809-128

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 04125.00

Dispensationer i perioden: 01-08-1990 - 08-03-2002

Naturfredningsnævnet

for Viborg Amts sydlige fredningskreds

Skottenborg 24, 8800 Viborg

Tlf. 86 62 12 28

Kontortid 9-12, lørdag lukket

Viborg, den 1. august 1990.

Fred.j.nr. J 31/1990.

Niels Peter Vistisen
 "Ørndrupgård"
 Sundstrupvej 3
 8832 Skals

I skrivelse af 22. juni 1990 har De ansøgt fredningsnævnet om tilladelse til etablering af et vandreservoir på Deres ejendom matr. nr. 6 d Tolstrup By, Ulbjerg, beliggende Sundstrupvej 3, Skals.

Fredningsnævnets tilladelse er nødvendig, fordi det ansøgte ønskes foretaget inden for Ulbjerg Klint fredningen, jfr. Overfredningsnævnets kendelse af 8. oktober 1969.

Viborg Amtskommunes grundvandskontor har i en skrivelse af 11. juni 1990 bl.a. anført:

".....

Amtsrådets udvalg for teknik og miljø har på sit møde den 31. maj 1990 vedtaget, at der meddeles tilladelse til indvinding af overfladevand fra Ulbjerg Møllebæk i forbindelse med en reservoir-løsning. Den samlede påvirkning af vandløbets vandføring må ikke overstige 20% med udgangspunkt i den fastsatte normale sommervandføring. Den årlige vandmængde fastsættes maksimalt svarende til vanding af grovfoderafgrøder og kartofler.

.....

Tilladelsen er meddelt på efterfølgende vilkår. Forvaltningen deltager gerne i drøftelser i forbindelse med udnyttelsen af tilladelsen. Kontakt i givet fald Benny Christensen, grundvandskontoret.

VILKÅRa. Formål

Indvindingen må kun anvendes til vanding af landbrugsafgrøder på matr. nr. 5 a. 6 d og 6 k, Tolstrup By, Ulbjerg.

b. Tidsfrist

Tilladelsen er gældende indtil 1. juli 1991.

.....

d. Placering og indretning

Indvindingen fra vandløb skal ske med et anlæg placeret på matr. nr. 6 d, Tolstrup By, Ulbjerg. En del af dette areal er omfattet af fredningskendelse af 8. oktober 1969. Såfremt indvindingsstedet ændres i forhold til det tidligere benyttede, skal der forinden etableringen indhentes tilladelse fra Fredningsnævnet,

ad SW 12 11/13-0001
 12

Naturfredningsnævnet
for Viborg Amts sydlige fredningskreds
Skottenborg 24, 8800 Viborg
Tlf. 86 62 12 28
Kontortid 9-12, lørdag lukket

Viborg, den 16. august 1990.

Fred.j.nr. J 34/1990.
Deres j.nr. 02 7720 008.

Møldrup Kommune
Nørregade 15
9632 Møldrup

I skrivelse af 1. juni 1990 har Møldrup Kommune ansøgt fredningsnævnet om tilladelse til udvidelse af renseanlægget i Ulbjerg på ejendommen matr. nr. 17 a Ulbjerg By, Ulbjerg.

Fredningsnævnets tilladelse er nødvendig, fordi det ansøgte ønskes foretaget i kortere afstand end 150 meter fra åen, jfr. naturfredningslovens § 47 a, og inden for fredningen af Ulbjerg Klint, jfr. naturfredningslovens § 34.

Viborg Amtskommune har i skrivelse af 9. juli 1990 bl.a. anført:

".....

Med henvisning hertil skal det foreslås, at fredningsnævnet behandler sagen i relation til fredningen, forinden sagen behandles efter zonenloven.

Fredningsmæssige forhold.

Ulbjerg renseanlæg ligger umiddelbart vest for Sundstrupvej - midt i den markante slugt, som fortsætter ud til Louns Bredning umiddelbart syd om klinten. Landskabeligt er placeringen af renseanlægget i slugten meget uheldigt.

Slugten vest for Sundstrupvej er omfattet af fredningen, hvoraf det bl.a. fremgår, at der ikke må foretages ændringer i terrænet, og at opførelse af bygninger ikke er tilladt. Der har imidlertid ligget et anlæg på stedet inden fredningen.

Dette anlæg blev udvidet ind på det fredede område i 1981, efter at fredningsnævnet havde meddelt dispensation fra fredningen, jvf. Fred.J.nr.J - 38/1980.

En væsentlig forudsætning for at denne dispensation blev meddelt syntes at være det forhold, at udvidelsen var planlagt allerede inden fredningen, og at en deklaration herom var tinglyst på matr. nr. 17 a, uden at der ved fredningens gennemførelse blev taget afstand herfra.

Det aktuelle udvidelsesønske omfatter arealer, som ligger umiddelbart vest for anlægget. Der ses ikke tidligere at være tilkendegivet ønsker om at inddrage arealerne til udvidelse af anlægget.

Den planlagte udvidelse vil ikke kunne undgå at forstærke indtrykket af anlæggets uheldige placering - rent landskabeligt. Det skal derfor foreslås, at sagen afgøres ved besigtigelse.

lv
74

Forureningsmæssige forhold.

Sæt ud fra en forureningsmæssig betragtning må den ansøgte udvidelse betragtes som en væsentlig forbedring af renseanlæggets funktion.

Denne forbedring må specielt ses i lyset af, at anlægget har sit udløb - via en tidligere mergelgrav - ud i Louns bredning ud for det offentlige tilgængelige bade- og opholdsareal, som er udlagt i fredningen.

En udbygning af anlægget må forventes dels at yde en sikkerhed mod utilsigtede påvirkninger af recipienten i tilfælde af uheld på anlægget dels at forbedre den nuværende badevandskvalitet ud for det fredede areal.

....."

Efter besigtigelse samt under hensyn til byggeriets karakter finder fredningsnævnet at kunne give den efter naturfredningsloven nødvendige tilladelse til det ansøgte på betingelse af, at der sker en tilplantning omkring såvel det nye anlæg som det allerede eksisterende anlæg, og at beplantningsplanen tilsendes Viborg Amtskommunes naturforvaltningskontor til godkendelse.

Der er herved alene taget stilling til, om tilladelsen kan gives efter bestemmelserne i naturfredningsloven, og der må tillige indhentes tilladelse fra bygningsmyndighederne og eventuelt andre myndigheder.

Opmærksomheden henledes på, at tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dato.

Opmærksomheden henledes endvidere på, at fredningsnævnets afgørelse i medfør af naturfredningslovens § 58 kan påklages til Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, bl.a. af Danmarks Naturfredningsforening og miljøministeren. Klagefristen er 4 uger fra den dag, man har fået meddelelse om afgørelsen, og tilladelsen kan ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Er klage indgivet, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af klagemyndigheden.

Kirsten Maigaard

Kopi af denne skrivelse er sendt til:

Aage Koch-Jensen, Højmarken 24, Tindbæk, 8900 Randers,
Erik J. Rosenslør, Holger Sørensens Vej 4 A, Klejtrup, 9500 Hobro,
Møldrup kommunes vurderingsråd, Nørregade 15, 9632 Møldrup,
Viborg Amtskommunes naturforvaltningskontor og arealkontor,
Postboks 21, 8800 Viborg, VA j.nr. 8-70-21-4-775-6-90,
Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm,
Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K,
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Sjoerd Westerhof,
Ådalsvej 7, 8832 Skals,
Jens Christoffersen, Grøndalsvej 12, Ulbjerg, 8832 Skals.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1211/13-0001
Akt. nr. 13

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
17 AUG. 1990

22 APR. 1994

REG. NR 4125.00

Udskrift

af

forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet
for Viborg amt.

Den 13. april 1994 holdt fredningsnævnet for Viborg amt møde på nedennævnte ejendom.

Mødt var formanden, dommer Knud S. Lund, Thisted, og medlemmerne, amtsrådsvalgt medlem Aage Koch-Jensen, Tindbæk, og det kommunalvalgte medlem Erik Christiansen, Skals.

Der foretoges:

Sag nr. VaF 4/94

Ansøgning om tilladelse til opførelse af beboelses- og driftsbygninger på den p.t. bygningsløse landbrugsejendom matr. nr. 1 c Ulbjerg by, Ulbjerg, omfattet af O.F.N.K. af 8. oktober 1969 vedrørende "Ulbjerg klint" fredningen.

Der fremlagdes:

1. Skrivelse af 22. februar 1994 for Viborg amt, Miljø og Teknik, Naturforvaltningskontoret, med bilag.

For Viborg amt, Naturforvaltningskontoret, mødte Michael Dickenson.

For Danmarks Naturfredningsforening, lokalkomiteen for Møltrup kommune, mødte Verner Larsen.

For lodsejeren Gitte Rask mødte ægtefællen Erling Rask.

Af fredningsbestemmelserne fremgår bl.a. at bygninger til nyoprettede landbrug ikke må opføres uden fredningsnævnets tilladel-

ad 124/13-0001

43

LUS
JH

se, der kan nægtes, såfremt byggeriet ikke tjener rimelige landbrugsøkonomiske hensyn.

Erling Rask oplyste, at matr. nr. 1 c Ulbjerg by, Ulbjerg, er en selvstændig ejendom på 13,8 ha. Planen er at etablere en fri-luftsgrise-farm og i forbindelse hermed få opført en beboelses-ejendom med driftsbygninger. Lodsejerens ejendom, hvorfra 2 c i dag drives, ligger et stykke derfra og er 6000 m².

Michael Dickenson oplyste, at Jordbrugskommissionen efter et møde afholdt den 7. april 1994 har besluttet at meddele afslag. Begrundelsen for afslaget er bl.a. at 2 c er af så beskeden størrelse, at den næppe som økonomisk enhed kan bære en selvstændig drift.

Der foretoges besigtigelse.

Efter det fremkomne finder fredningsnævnet, at det vil stride mod fredningsbestemmelsen at opføre de ansøgte bygninger i det naturskønne område.

Som følge heraf meddeles der i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, ènstemmigt afslag til det ansøgte.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens kapitel 12 indbringes for Naturklagenævnet af blandt andet den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, og forskellige myndigheder.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Viborg amt, Nygade 6, 7900 Nykøbing Mors, der sørger for videresendelse af klagen til Naturklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den op-

Udskrift
af
forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet
for Viborg amt

Den 22. januar og den 7. februar 1999 holdt fredningsnævnet for Viborg amt møde på dommerkontoret i Thisted.

Mødt var formanden, dommer Knud S. Lund, Thisted.

Der foretoges:

Sag nr. VaF 1/99

Ansøgning om tilladelse til reovering af P-plads ved Ulbjerg Klint, omfattet af fredningen af Ulbjerg Klint.

Der fremlagdes:

1. Ansøgning om tilladelse til reovering af P-plads ved Ulbjerg Klint, modtaget den 8. januar 1999, med bilag

Efter en telefonisk drøftelse med det amtsrådsvalgte medlem Harry Hjaltelin, Thisted, og det kommunalvalgte medlem Erik Christiansen, Ulbjerg, meddelte nævnet tilladelse til reoveringen som ansøgt.

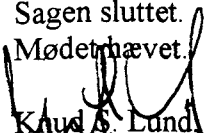
Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens kapitel 12 indbringes for Naturklagenævnet af blandt andet den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, og forskellige myndigheder.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Viborg amt, Skovgade 30, 7700 Thisted, der sørger for videresendelse af klagen til Naturklagenævnet.

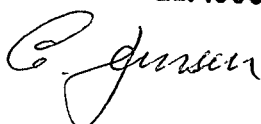
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Naturklagenævnet.

Sagen sluttet.
Mødet hævet.

Knud S. Lund,
formand.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Fredningsnævnet for Viborg amt, den

8 FEB. 1999

AD 1996-1211/13-0001
AKT 61

SCANNET

Udskrift
af
forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet
for Viborg amt

Den 8. marts 2002 holdt Fredningsnævnet for Viborg amt møde på nedennævnte ejendom.

Mødt var formanden, dommer Knud S. Lund, Thisted, det amtsrådsvalgte medlem Anton Kirk Toft, Redsted, og det kommunalvalgte medlem Bent Hansen, Møldrup.

Der foretoges:

Sag nr. VaF 3/2001

Ansøgning om tilladelse til istandsættelse og regulering af vejområde til brug for offentlighedens adgang til Ulbjerg Klint. Området er omfattet af O.F.N.K. af 8.10.1969 vedrørende Ulbjerg Klint.

Der fremlagdes:

1. Brev af 12. september 2001 fra Møldrup kommune, med bilag.
2. Brev af 24. januar 2002 fra Viborg amt, Miljø og Teknik, med bilag.
3. Brev af 12. februar 2002 fra Danmarks Naturfredningsforening, lokalkomiteen for Møldrup kommune.

For Viborg amt mødte Ebbe Vang-Pedersen.

For Møldrup kommune, Teknisk Forvaltning, mødte Per Poulsen.

For Danmarks Naturfredningsforening, lokalkomiteen, mødte Vesterhof og Vittrup.

Ebbe Vang-Pedersen anførte, at der bør etableres så få vigepladser som muligt uden indgreb i di-gerne. Endvidere bør parkeringspladsen trækkes tilbage mod træerne.

Efter rådslagning gav fredningsnævnet tilladelse til at istandsætte og regulere vejen til Ulbjerg Klint, dog således at dette sker med størst mulig skånsomhed, herunder færrest mulige vigepladser, samt en P-plads med stabilgrus til ca. 5-6 biler.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens kapitel 12 indbringes for Naturklagenævnet af blandt andet den, der har begæret Fredningsnævnets afgørelse, og forskellige myndigheder.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Viborg amt, Skovgade 30, 7700 Thisted, der sørger for videresendelse af klagen til Naturklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Naturklagenævnet.

Sagen sluttet.

Mødet hævet.

Knud S. Lund,
fmd.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Fredningsnævnet for Viborg amt, den

11 MRS. 2002

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Herning, 28. juni 2011
FRD 10/2011

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.

Modtaget i
Naturstyrelsen
29 JUNI 2011

Lars Sjømann er d.d. tilskrevet således:

"Lars Sjømann, Skovgaardsvej 8, Ulbjerg, 8832 Skals, ansøger om tilladelse til at etablere en overkørsel/kreaturovergang over Ulbjerg Møllebæk. – Fr. 5 – Ulbjerg Klint, Møldrup.

Efter en besigtigelse den 23. juni 2011, hvori foruden fredningsnævnet deltog repræsentanter for Viborg kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og ansøgeren, Lars Sjømann, skal nævnet i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 meddele, at der kan gives tilladelse til det ansøgte, da dette ikke findes at være i strid med fredningens formål.

Nævnet har lagt vægt på, at det ansøgte gør det nemmere at lade engene afgræsse, hvilket er hensigtsmæssigt for at pleje engarealerne. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at rørføringen ikke kan ses, hvorfor rørføringen ikke påvirker de landskabelige værdier.

Fredningsnævnet tilføjer, at rørføringen kan placeres efter nærmere aftale med kommunen, og kommunens nærmere anvisninger om udformningen, herunder navnlig diameteren på røret, skal efterkommes.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse, jfr. Naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Afgørelsen kan efter lov om Naturbeskyttelse, § 78, stk. 3, jfr. § 87 inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagen skal indgives skriftligt til dette fredningsnævn på den nedenfor anførte adresse.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Gebyret udgør 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis der gives helt eller delvist medhold i klagen.

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

En tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

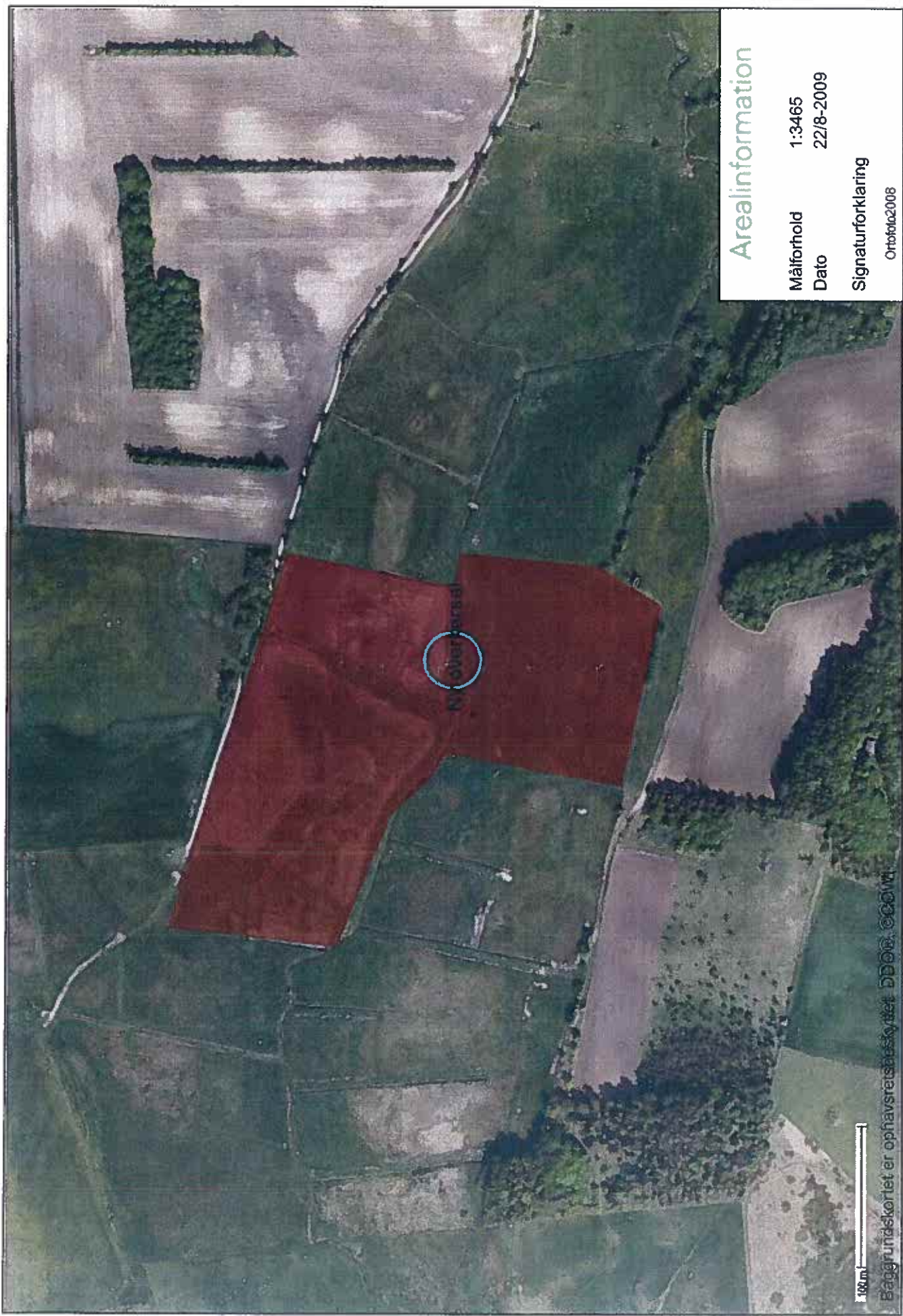
Det bemærkes, at ansøgeren ikke herved er fritaget for at søge eventuelle andre tilladelser, som lovgivningen måtte kræve”,

hvilket herved meddeles til Deres orientering.

Med venlig hilsen

Henrik S. Stamp

Arealinformation

Målforshold 1:3465
Dato 22/8-2009
Signaturforklaring
Ortofoto2008

100m

Baggrundskortet er ophavsretsbeskyttet DDB © 2008

Herning, 27. marts 2015
FRD 1/2015

Naturstyrelsen

Steen Bonne Rasmussen, Naturstyrelsen, ansøger om dispensation til at gennemføre naturgenopretningsprojekt – omlægning af vandløb nord for Ulbjerg Møllebæk og sydøst for Ulbjerg Klint, på matr. nr. 1 i, Ulbjerg by, Ulbjerg. – Fr. 5 – Ulbjerg Klint.

Efter en besigtigelse den 23. marts 2015, hvori foruden nævnet deltog repræsentanter for Viborg kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og ansøgeren, Naturstyrelsen, skal nævnet i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 meddele, at der kan gives tilladelse til det ansøgte, da dette ikke findes at være i strid med fredningens formål.

Som vilkår for tilladelsen pålægges ansøgeren at indhente en særskilt tilladelse, inden etape 2 eventuelt iværksættes.

Nævnet har lagt vægt på, at det ansøgte ikke påvirker de landskabelige værdier negativt.

Det ansøgte er placeret indenfor Natura 2000-område 30 – Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal samt indenfor EU-fuglebeskyttelsesområde F14 – Lovns Bredning. Naturstyrelsen har den 7. januar 2015 vurderet, at det ansøgte ikke er i modstrid med målsætningerne for området og ikke forventes at medføre nogen negativ påvirkning af de arter, som udgør udpegningsgrundlaget for området.

Fredningsnævnet er enig i denne vurdering.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Mød venlig hilsen

Peter Bredahl

Herning, 28. februar 2017
FN-MJV-04-2017

Viborg kommune
aa5@viborg.dk

Viborg kommune ansøger om dispensation til at foretage en vandløbsrestaurering på en strækning af Ulbjerg Møllebæk, matr. nr. 1i, Ulbjerg By, Ulbjerg og 1l, Tolstrup By, Tolstrup. – Fr. 5 – Ulbjerg Klint.

Efter en besigtigelse den 20. februar 2017, hvori foruden nævnet deltog repræsentanter for Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og ansøgeren, Viborg kommune, skal nævnet i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 meddele, at der kan gives tilladelse til det ansøgte, da dette ikke findes at være i strid med fredningens formål.

Nævnet har navnlig lagt vægt på, at frilægningen af vandløbet, der nu er rørlagt, ikke skæmmer landskabet eller påvirker dalslugten eller højdedraget negativt. Endvidere vil frilægningen forbedre vilkårene for faunaen på stedet.

Det pågældende område er beliggende indenfor Natura 2000 område N30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk. Fredningsnævnet har vurderet, at det ansøgte ikke påvirker de arter og naturtyper, som området er udpeget for, negativt.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte

sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Med venlig hilsen

Peter Bredahl

Herning, 18. maj 2020
FN-MJV-14-2020

Naturstyrelsen
ild@nst.dk

Ansøgning om istandsættelse af parkeringsplads og markvej, matr. nr. 1i, Ulbjerg By, Ulbjerg. – Fr. 5 – Ulbjerg Klint.

Naturstyrelsen har søgt om dispensation til at vedligeholde og forstærke en markvej inden for fredningen Ulbjerg Klint på et areal, som ejes af Naturstyrelsen.

Ansøgningen

Ansøgningen vedrører en eksisterende markvej, som forløber fra en lille parkeringsplads på den østlige del af matrikelnummer 1i Ulbjerg By, Ulbjerg, og passerer et lille vandløb op til Ulbjerg Klint. Vejen er eneste passage over vandløbet og adgangsvej til arealet. Vejen anvendes af besøgende til fods og på mountainbike og er desuden nødvendig for Naturstyrelsens medarbejdere i forbindelse med naturpleje af området.

En strækning på 70 meter af markvejen er i den våde vinter blevet opkørt og mudret, hvilket har besværliggjort færdsel ad vejen.

Projektet går ud på at hæve vejen med maksimalt 30 cm på strækningen for at sikre den mod forventelige fremtidige ekstreme vejr-situationer. Vandløbet bevares i samme forløb og kote som den nuværende.

Naturstyrelsen har oplyst, at arbejdet alene kommer til at foregå i vejens tracé. Det vil dermed ikke berøre de tilstødende naturarealer, som er beskyttet i henhold til Natura 2000 og naturbeskyttelseslovens § 3. Projektet vil ikke indebære forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.

Fredningen

Området er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 8. oktober 1969.

Det fremgår heraf, at arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand, og at ændringer i terrænet eller i terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering ikke er tilladt.

Fredningsnævnets sagsbehandling

Ansøgningen har været sendt i høring hos de påtaleberettigede parter.

Fredningsnævnet har ikke modtaget indvendinger mod det ansøgte.

Naturstyrelsen har udtalt sig om mulige påvirkninger af Natura 2000 habitat området som refereret ovenfor.

Da sagen skønnes at være af underordnet betydning i forhold til fredningens formål, er sagen behandlet af nævnets formand alene efter § 10, stk. 5 i forretningsordenen for Fredningsnævn.

Fredningsnævnets afgørelse

Jeg skal hermed på nævnets vegne i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 meddele dispensation til at vedligeholde og forbedre den eksisterende markvej, der forløber fra den lille parkeringsplads øst for matrikel, således at vejen kan hæves med maksimalt 30 cm på den 70 meter lange strækning.

Jeg har lagt vægt på, at arbejdet er nødvendigt for at sikre fremtidig færdsel, og at det kun kommer til at foregå i vejens tracé. Jeg har særligt lagt vægt på, at arbejdet ikke vil berøre de tilstødende naturarealer, som er beskyttet i henhold til Natura 2000 og naturbeskyttelseslovens § 3, herunder at det ikke vil indebære forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Med venlig hilsen

Joy Winter

Herning, 27. november 2020

FN-MJV-32-2020

Viborg Kommune
cpi@viborg.dk

Ansøgning om etablering af kreaturbro og spang over Ulbjerg Møllebæk samt anlæg af plankestier, matr. nr. 11, Tolstrup By, Ulbjerg, og matr. nr. 1i, Ulbjerg by, Ulbjerg. – Fr. 5 – Ulbjerg Klint.

Viborg Kommune har på vegne Naturstyrelsen søgt om dispensation til etablering af en kreaturbro og en spang over Ulbjerg Møllebæk samt udlægning af plankestier langs hegnet i kanten af Naturstyrelsens areal inden for fredningen Lovnshalvøen.

Ansøgningen

Det er oplyst, at det nuværende vadested for kreaturer gennem åen giver problemer med tilbagevendende opstuvning af sand i Ulbjerg Møllebæk, som skal graves væk. Det vil derfor være hensigtsmæssigt, at der etableres en bro, som kreaturerne kan benytte.

Broen placeres i det nuværende vadested og udføres med brofæster bestående af brøndringe eller genbrugte kloakrør af beton samt bjælker af jern på tværs af bækken. Der lægges herpå et trædæk af tværgående tømmer.

Broen skal være 6 meter lang og 3,3 meter bred og lægges, hvor der er kortest afstand hen over åen.

Området benyttes af offentligheden. Der er søgt om at etablere et stiforløb fra den kommunale P-plads mod syd over arealet til Ulbjerg Klint, sådan at man kan gå en tur rundt på arealet. Det kræver, at der etableres en spang over åen, og at der på de meget våde dele af engene etableres et par plankestier.

Spangen vil blive lagt, hvor bækken er forholdsvis smal. Den vil bestå af 2-3 kraftige planker som ligger på strøer, der er gjort fast til stolper og banket ned i bredderne. Placeringen er vist på det nedenfor gengivne kort.

Plankestierne vil bestå af kraftige planker lagt på tilsvarende strøer på hver side af åen.

Fredningen

Af Overfredningsnævnets kendelse af 8. oktober 1969 fremgår, at fredningens formål er at sikre områdets landskabelige og rekreative værdier.

Af fredningsbestemmelserne fremgår:

”1. Arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand.”

2. Ændringer i terrænet eller i terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering er ikke tilladt,

...

5. Det er ikke tilladt at anbringe eller opsætte beboelsesvogne, beboelsesbåde, boder og skure, master, tårne og benzinanlæg eller andre skæmmende indretninger...”

Natura 2000

Viborg Kommune har foretaget følgende vurdering af projektets påvirkning af området:

”...

Det ansøgte projekt er beliggende i habitatområde 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal, Skravad Bæk, der blandt andet er udpeget for at beskytte og bevare habitatnaturtyperne 7230 rigkær og 6210 kalkoverdrev. Projektet ligger ikke i kortlagt natur.

Området er desuden en del af fuglebeskyttelsesområdet Lovns Bredning.

Det ansøgte vurderes ikke at medføre en forstyrrelse af det beliggende Natura 2000-område, idet færdsel til fods begrænses til en meget lille del af området med ringe naturværdi.

Nogle af de arter, der er truede på nationalt eller europæisk plan, er særligt beskyttede (fredning, bilag IV mv.). I dette tilfælde er det specielt forholdene for grøn kølleguldsmed, stor kærguldsmed, odder, bæk- og flodlampret, der er fokus på. Fælles for disse arter er, at de finder føde i og langs vandløb, men der er ikke registreret forekomster af arterne i området. Da arbejdet ikke vil påvirke vandløbet fysisk, vurderer Viborg Kommune, at etableringen af bro og spang ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for arter med særlig beskyttelsesstatus (EF-habitatdirektivets bilag IV-arter).

Det er Viborg Kommunes vurdering, at projektet ikke har væsentlig indflydelse på vandløbets afstrømnings- eller miljømæssige forhold. Ligeledes vurderes det, at projektet ikke medfører forringelser af områdets naturtyper eller levesteder eller for eventuelle udpegede arter fra EF-habitatdirektivets bilag IV.

...”

Fredningsnævnets sagsbehandling

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 17. november 2020.

Til stede foruden nævnet var:

Karina Pilgaard, Viborg Kommune

Jesper Stenild, Naturstyrelsen

Steen Gunnar Rasmussen, Naturstyrelsen

Sofie Karlsson, Naturstyrelsen

Poul Nold, Friluftsrådet

Området blev besigtiget. Jesper Stenild oplyste, at det er Viborg Kommunes vandløbsmyndighed, der ønsker projektet.

Kreaturbro

Karina Pilgaard redegjorde for projektet, idet hun forklarede, at køerne, der græsser i området, træder bunden op, så der kommer sand i vandløbet. Det giver problemer med ophobning af mudder og sand til gene for fiskene, der gerne vil gyde i grusbund.

En bro til kreaturerne vil skabe sammenhængende græsarealer. Det giver en god dynamik i terrænet, når køerne kan vandre over hele området og ikke holdes på hvert sit område. Det er hensigten at afvente, om køerne af sig selv vil begynde at bruge broen. Hvis ikke, vil der blive opsat et midlertidigt hegn for at lede dem hen over broen.

Broen skal placeres over det korteste spænd over åen. Der er tale om en træbro, der skal stå på betonrør.

Plankestier og spang

Naturstyrelsen har erhvervet arealet mellem Lille Klint og Store Klint. Området bruges af offentligheden især fra P-pladsen ved Lille Klint. Det er hensigten, at offentligheden skal kunne gå en tur rundt på arealet, som på nogle steder er meget vådt. De vil derfor lægge en spang henover grøften og plankestier hen over vådområdet, så området kommer til at hænge sammen.

Plankestierne laves i 4-5 cm tykke egeplanker, som lægges på strøer, så stien kommer lidt op i højden. Det kan muligvis blive nødvendigt at sætte pæle ned nogle steder, men disse vil ikke berøre vandløbet, og de vil heller ikke blive synlige. Stierne kommer til at ligge langs med det eksisterende hegn op mod kommunens areal.

Friluftsrådet havde ingen bemærkninger til projektet.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet har efter votering truffet følgende afgørelse:

Fredningsnævnet meddeler i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, og stk. 2, dispensation til at anlægge en kreaturbro, en spang og plankestier, som angivet på det nedenfor gengivne kort, da projektet ikke er i strid med fredningens formål.

Fredningen har til formål at sikre områdets landskabelige og rekreative værdier.

Nævnet har lagt Viborg Kommunes vurdering til grund, hvorefter projektet ikke kan antages at indebære forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.

Nævnet lægger videre til grund, at anlæg af en kreaturbro samt anlæg af en spang og plankestier må antages at medvirke til at sikre såvel de landskabelige som de rekreative værdier i området, idet det

må forventes, at færdslen fortrinsvis vil foregå ad de anlagte stier og dermed skåne det øvrige landskab. Broen og stierne, som udføres i naturmateriale, vil endvidere ikke være skæmmende for området.

Dispensationen meddeles på følgende

Vilkår

- Kreaturbro, spang og stier udføres i træ i naturfarve.
- Kreaturbroen placeres over det korteste spænd over åen.
- Kreaturbro, spang og stier anlægges som indtegnet på nedenstående kort

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Med venlig hilsen

Joy Winter

Herning, 1. november 2022
FN-MJV-16-2022

Viborg kommune
bkb@viborg.dk

Er behandlet i Miljø- og Fødevareklagenævnet med sags nr. 22/17219. Klik her for at se afgørelsen.

Ansøgning om dispensation til at etablere ny rensedam på matr. nr. 17am, Ulbjerg By, Ulbjerg – Fr. 5 – Ulbjerg Klint.

Viborg Kommune har på vegne Energi Viborg Vand A/S søgt om dispensation fra Ulbjerg Klint fredningen til at etablere en ny rensedam på matr.nr. 17am Ulbjerg By, Ulbjerg.

Rensedammen får et vandspejlsareal på ca. 1000 m².

Anlæggets areal med skråninger anslås at blive på ca. 1300-1400 m².

Ansøgningen

Af ansøgningen fremgår, at det er hensigten, at der skal ske separering af regnvand og spildevand fra boligområdet i udkanten af Ulbjerg op mod det fredede areal.

Det separate regnvand ønskes udledt til nærmeste recipient, Ulbjerg Møllebæk, via en rensedam, som ønskes placeret inden for fredningen.

Det fremgår videre af ansøgningen, at der er behov for at renovere kloaksystemet. En ny rensedam vil medføre en væsentlig reduktion af udledningen af miljøpåvirkende stoffer, herunder især fosfor og kvælstof, til gavn for vandkvaliteten i Lovns Bredning, og for de biologiske forhold i tilløbet til Ulbjerg Møllebæk og Ulbjerg Møllebæk.

Fredningsnævnet har modtaget en projektbeskrivelse med oversigtskort og beskrivelser.

Det fremgår videre af ansøgningen, at udledningen af overløbet fra fælleskloakken sker via eksisterende overløb på Ulbjerg Renseanlæg til Ulbjerg Møllebæk på strækningen nedstrøms Sundstrupvej. Det eksisterende overløb opstrøms Sundstrupvej nedlægges. Regnvandet ønskes udledt ca. 80 m længere nedstrøms overløbet via et nyt udløb til Ulbjerg Møllebæk.

Ulbjerg Møllebæk har udløb i Lovns Bredning, der er omfattet af habitatområde nr. 30: Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk. Der er i dag tilfælde, hvor badevandskvaliteten ikke overholdes i Lovns Bredning i området ved udløbet af Ulbjerg Møllebæk. Det er dog ikke påvist, at årsagen alene skyldes udledning fra Ulbjerg Renseanlæg eller aflastninger fra fælleskloakken. Da Ulbjerg Renseanlæg nedlægges og antal aflastninger fra fælleskloakken reduceres markant og til regnvandsbassinet, forventes det, at kloakanlæg ikke længere kan være medvirkende årsag til manglende overholdelse af badevandskvaliteten.

Fredningen

Af Overfredningsnævnets kendelse af 8. oktober 1969 fremgår, at formålet med fredningen er at sikre områdets landskabelige og rekreative værdier.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet, at arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand, og at ændringer i terrænet eller i terræformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering, ikke er tilladt.

Natura 2000

Området, hvor rensedammen ønskes placeret, ligger i en afstand af ca. 1,0 km øst for nærmeste Natura 2000-område, Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk og Natura 2000 fuglebeskyttelsesområde, Lovns Bredning.

Fredningsnævnet har modtaget følgende vurdering fra Viborg Kommune:

”...

Nærmeste Natura 2000-område er nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk, som ligger ca. 1 km vest for rensedammen.

På grund af projektets begrænsede karakter og udstrækning vurderes det - hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre planer - at påvirke bevaringsstatus for udpegningsgrundlag i Natura 2000-netværket eller Natura 2000-områdets integritet væsentligt.

Kommunen har ikke kendskab til forekomster af bilag 4-arter eller andre rødlistede eller andre beskyttede arter (fredede arter) i området. Projektet vurderes ikke at påvirke yngle- og rasteområder for disse.

...”

Fredningsnævnets sagsbehandling

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 27. september 2022.

Til stede foruden nævnet var:

Peter Madsen, Energi Viborg, Claus Nielsen, Energi Viborg og Stig Jensen, Danmarks Naturfredningsforening.

Peter Madsen redegjorde for projektet og oplyste, at rensningsanlægget, som ligger uden for fredningen er fra 1970'erne med en nyere tank fra omkring 2000.

De ønsker at etablere en ny rensedam med henblik på at lave badevandskvalitet ved Ulbjerg Klint. Rensningsanlægget lukker vand ud i vandløbet fra stort set hele byen. Der er lavet tiltag til separat-kloakering, som medfører, at rensningsanlægget skal nedlægges, og vandet pumpes til et moderne anlæg, sandsynligvis i Viborg. Det skal laves i to etaper i 2023 og 2024, og som en ekstra bonus vil det minimere overløbet væsentligt.

Det er hensigten at etablere et regnvandsbassin, hvor næringsstofferne kan bundfælde sig. Vandet vil kun komme ud i vandløbet med 10 liter i sekundet, hvilket betyder, at næringsstofferne kan drosle

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

ned. Når overløbet lukkes ud i rensedammen, løber vandet med 20 liter i sekundet, og det hele vil drosle ned og bundfældes i dammen.

Dammen vil få en størrelse på ca. 1000 m² og skal ligge ud for det eksisterende sparebassin nord for åen.

Dammen vil fungere som et stort sandfang med en permanent dybde på omkring 1 meter og en maksimal dybde på 2 meter i våde perioder.

Lodsejer er indforstået. De har indgået en aftale med ham om køb af et areal på 3.750 m².

De har beregnet, at rensedammen vil optage 60 % af fosforindholdet og 40 % af kvælstofindholdet. De vil bestræbe sig på, at det kommer til at se naturligt ud.

Grunden til, at dammen ikke kan ligge uden for fredningen, er, at den skal ligge i en lavning. Kommunen har peget på dette område, da de oprindeligt havde overvejet at placere den inden for et område, som er registreret som § 3 område.

Stig Jensen, Danmarks Naturfredningsforening, bemærkede, at der efter hans opfattelse er tale om et overgreb på fredningen. Der kan undersøges andre muligheder for placeringen, og der er ikke dokumentation for, at det er nødvendigt at gribe ind i et fredet område. Projektet vil ændre udsigten ud over landskabet. Der kan også være andre metoder end separatkloakering til at forbedre vandmiljøet. Opgaven kunne for eksempel ligge hos lodsejerne i stedet for.

Lodsejer Kristian Jessen har skriftligt meddelt, at han er indforstået med at sælge ca. 3.750 kvadratmeter areal af [matr.nr. 17 am, Ulbjerg by, Ulbjerg](#), til Energi Viborg Vand til formål for regnvandsbassin, når der tages hensyn til dræn.

Energi Viborg Vand A/S har bekræftet, at det er aftalt mellem lodsejer og Energi Viborg vand A/S, at i tilfælde af, at eksisterende dræn bliver påvirket af anlægsarbejdet ved etablering af ledninger og bassin, vil Energi Viborg Vand reetablere drænet, som det også er anført på bilaget, vist nedenfor.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

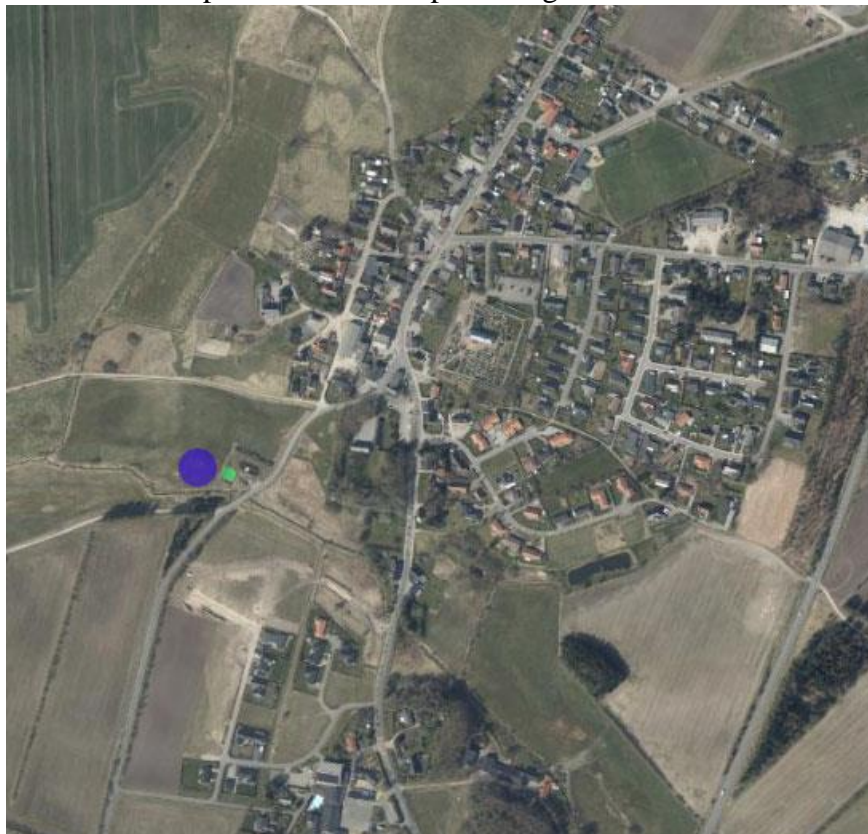
Fredningsnævnet har efter votering vedtaget i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, og 2, at meddele dispensation til at etablere en rensedam inden for fredningen Ulbjerg Klint, som angivet på nedenstående oversigtskort og i overensstemmelse med nedenstående skitse, da projektet ikke strider mod fredningens formål.

Nævnet har lagt vægt på, at dammen ikke vil forstyrre udsigten ud over landskabet, da den vil kunne indgå naturligt i den lavtliggende del af landskabet, hvorfor de landskabelige og rekreative værdier ikke forringes.

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

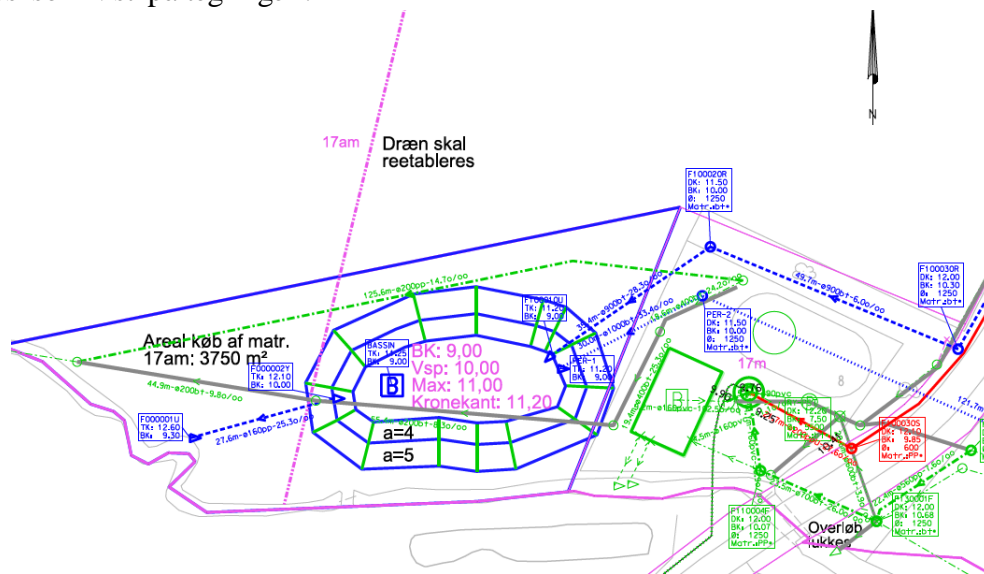
Projektet ligger ikke inden for et Natura 2000 område, og det lægges efter Viborg Kommunes vurdering til grund, at det nærmestliggende beskyttede område, Lovns Bredning, ikke antages at blive berørt heraf. Nævnet bemærker i den forbindelse, at det er oplyst, at vandkvaliteten i det beskyttede område, som Ulbjerg Møllebæk udleder til, antages at blive forbedret ved etableringen af rensedammen. Nævnet lægger endelig til grund, at kommunen ikke har kendskab til forekomster af bilag 4-arter eller andre rødlistede eller andre beskyttede arter (fredede arter) i området. Projektet vurderes ikke at påvirke yngle- og rasteområder for disse.

Rensedammen placeres som vist på oversigtskortet:

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Rensedammen skal udføres som vist på tegningen:

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Med venlig hilsen

Joy Winter

Dato: 8. marts 2024
Sagsnr.: 22/17219
Klagenr.: 1042142
Sagsbehandler: CFBR

Denne afgørelse vedrører en dispensationsafgørelse fra
Fredningsnævnet med sags nr. FN-MJV-16-2022.
[Klik her for at se afgørelsen.](#)

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

**Miljø- og
Fødevareklagenævnet**
Toldboden 2
8800 Viborg

STADFÆSTELSE af dispensation i sag om etablering af rensedam inden for fredning i Viborg Kommune

Tlf.: 72 40 56 00
CVR-nr.: 37795526
Nævnets e-mail:
mfkn@naevneshus.dk
www.naevneshus.dk

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 78, stk. 3.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig dels afgørelse af 1. november 2022 om dispensation til at etablere en rensedam på matr.nr 17am, Ulbjerg by, Ulbjerg, 8832 Skals.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet² og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Afgørelsen er den 28. november 2022 påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdeling Viborg.

Klager har navnlig anført, at

- etablering af en rensedam vil forstyrre udsigten over landskabet, fordi den ikke hører naturligt hjemme i landskabet og de landskabelige og rekreative værdier forringes,
- at der ikke er tale om en lille sø med et vandareal på op til 1.000 m², og
- at man bør undersøge, om den kan placeres et andet sted.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen/området

Klagen vedrører ejendommen beliggende på matr.nr. 17am, Ulbjerg by, Ulbjerg. Ejendommen består hovedsageligt af lavtliggende engdrag. Sydøst for ejendommen på matr.nr. 17m, Ulbjerg by, Ulbjerg, ligger Ulbjerg rensedam, som efter planen skal nedlægges. Rensedammen skal placeres i det sydøstlige hjørne af ejendommen.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. oktober 1969 om fredning af et kystområde ved Limfjorden fra Sundstrup by til et punkt nord for Ulbjerg Klint.⁴ Fredningen indeholder blandt andet oplysninger om fredningens formål, og bestemmelser om offentlighedens adgang samt anvendelse af området, herunder at arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand. Der er i fredningsbestemmelserne blandt andet fastsat forbud mod bebyggelse, terrænændringer, herunder udgravninger, samt skæmmende indretninger.

2.2 Den påklagede afgørelse

Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del, har den 1. november 2022 meddelt dispensation til at etablere en rensedam på matr.nr. 17am Ulbjerg by, Ulbjerg. Rensedammen vil få et vandspejlsareal på ca. 1.000 m², hvor anlæggets areal med skråninger anslås til at blive på ca. 1.300-1.400 m². Dammen vil fungere som et stort sandfang, hvor det vil få en permanent dybde på ca. 1 m og en maksimal dybde på ca. 2 m i våde perioder.

Det fremgår af afgørelsen, at hensigten med en rensedam er, at der skal ske separering af regnvand og spildevand op mod det fredede areal, og regnvandet ønskes udledt via den ansøgte rensedam. Etablering af rensedammen vil ifølge afgørelsen medføre en væsentlig reduktion af udledningen af miljøpåvirkende stoffer, herunder især fosfor og kvælstof, hvilket vil

⁴ Link til fredning: <https://www2.blst.dk/nfr/04125.00.pdf>

være til gavn for vandkvaliteten i Lovns Bredning, og for de biologiske forhold i tilløbet til Ulbjerg Møllebæk.

Det fremgår videre af afgørelsen, at ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. oktober 1969 vedrørende fredning af Ulbjerg Klint. Fredningsnævnet har anført, at fredningen har til formål at sikre områdets landskabelige og rekreative værdier. Det er endvidere anført, at det fremgår af fredningsbestemmelserne, at arealerne omfattet af fredningen skal bevares i deres nuværende tilstand, og at ændringer i terrænet eller i terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering, ikke er tilladt.

Det oplyses i afgørelsen, at rensedammen ønskes placeret i et område, som ligger i en afstand af ca. 1,0 km fra nærmeste Natura 2000-område, der er nr. 30, Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk og Natura 2000 fuglebeskyttelsesområde Lovns Bredning. Viborg Kommune har vurderet, at projektet på grund af sin begrænsede karakter og udstrækning, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre planer, vil påvirke bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området eller Natura 2000-områdets integritet væsentligt. Det oplyses endvidere, at Viborg kommune ikke har kendskab til bilag IV-arter eller andre beskyttede arter, og at projektet i øvrigt ikke vurderes at påvirke yngle- og rasteområder for disse.

Det er yderligere anført i afgørelsen, at rensedammen ikke kan ligge uden for fredningen, idet den skal ligge i en lavning.

Det fremgår af afgørelsen, at Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse de 27. september 2022.

Ved sin afgørelse har fredningsnævnet lagt vægt på, at det ansøgte efter fredningsnævnets opfattelse ikke strider mod fredningens formål om at sikre områdets landskabelige og rekreative værdier. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at rensedammen ikke vil forstyrre udsigten ud over landskabet, da den vil kunne indgå som en naturlig del i det lavtliggende landskab, hvorfor hverken de landskabelige eller rekreative værdier forringes. Fredningsnævnet har tillige lagt vægt på, at rensedammen ikke vil blive placeret inden for et Natura 2000-område, og at det nærmest liggende beskyttede område ikke antages at blive berørt heraf. Det bemærkes i øvrigt, at vandkvaliteten i det beskyttede område antages at blive forbedret ved etablering af rensedammen. Fredningsnævnet har lagt til grund, at Viborg Kommune ikke har kendskab til forekomster af bilag IV-arter eller andre beskyttede arter i området, og fredningsnævnet har vurderet, at det ansøgte ikke vil påvirke yngle- og rasteområder for disse arter.

2.3 Klagens indhold

Klager har anført, at etablering af en rensedam vil stride mod fredningens formål, fordi dammen vil forstyrre udsigten ud over landskabet, da den

ikke hører naturligt hjemme i landskabet. Derfor vil de landskabelige og rekreative værdier forringes.

Hertil har klager bemærket, at der ikke er tale om en lille sø, da den skal have en vandflade på op til 1.000 m² anlagt i et fredet areal på 3750 m².

Klager har tillige anført, at det ikke vil have de samme store negative konsekvenser, såfremt man i stedet placerer rensedammen øst for Sundstrupvej over for renselanlægget, da denne placering formentlig vil være både billigere og kunne øge lokalbefolkningens oplevelse af naturværdierne i området.

I øvrigt bemærker klager, at han er enig i, at etablering af en rensedam vil bidrage til at forbedre vandkvaliteten i området.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet meddele dispensation fra en fastsat eller foreslået fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan efter stk. 5 kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredningssager.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. oktober 1969 om fredning af et kystområde ved Limfjorden fra Sundstrup by til et punkt nord for Ulbjerg Klint.

Fredningen indeholder ikke en udtrykkelig formålsbestemmelse. Formålet med fredningen må derfor fastlægges under hensyn til fredningsbestemmelserne og det oplyste om baggrunden for fredningssagen.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

”II. Fredningens indhold:

A. Overfredningsnævnet har besluttet at ændre formuleringen af de almindelige fredningsbestemmelser, fredningsnævnets kendelse side 5, således at fredningsservitutten får følgende ordlyd:

1. Arealerne skal bevares i deres nuværende tilstand.

2. Ændringer i terrænet eller i terrænformerne, herunder grus- og lergravning, opfyldning og planering er ikke tilladt, dog tillades mergelgravning.[...]

[...]

5. Det er ikke tilladt at anbringe eller opsætte beboelseskøretøjer, beboelseskøretøjer, boder og skure, master, tårne og benzinanlæg eller andre skæmmende indretninger, dog at master til lokal el-forsyning kan tillades af

fredningsnævnet.”

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker indledningsvist, at nævnet er enig i fredningsnævnets angivelse af, at formålet med fredningen er at sikre områdets landskabelige og rekreative værdier. Nævnet har lagt vægt på det i fredningskendelsen oplyste om baggrunden for rejsningen af frednings-sagen, herunder om landskabets storladne karakter og den lette tilgængelighed for offentligheden til området, og indholdet af fredningsbestemmelserne. Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Nævnet har navnlig lagt vægt på, at rensedammen ikke vil forstyrre udsynet ud over landskabet, og dermed ikke forringe de landskabelige eller rekreative værdier, da den vil indgå som en naturlig del i det lavtliggende landskab. Nævnet skal herefter tage stilling til, om der bør meddeles dispensation til det ansøgte i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte fredningsnævnets afgørelse om dispensation. Nævnet har ved vurderingen lagt vægt på det ansøgtes begrænsede størrelse, og at det skal placeres i en lavning. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at der efter det oplyste ikke er alternative placeringsmuligheder for det ansøgte. Nævnet har derudover lagt vægt på, at etablering af en rensedam antageligvis vil bidrage til forbedring af vandkvaliteten i det pågældende område.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker, at der ikke findes grundlag for at tilsidesætte fredningsnævnets vurdering af, at det ansøgte ikke vil påvirke det nærliggende Natura 2000-område eller yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæster således Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig dels afgørelse om dispensation til at etablere en rensedam.

3.2 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr ikke, jf. klagegebyrbekendtgørelsens § 2.

3.3 Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig dels afgørelse af 1. november 2022 om dispensation til etablering af en rensedam inden for fredning på matr.nr. 17am, Ulbjerg by, Ulbjerg, 8832 Skals.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del (FN-MJV-16-2022) samt for klager og dennes eventuelle repræsentant via klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på <https://mfkn.naevneneshus.dk>. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Klaus Meinby Lund
Stedfortrædende formand